

Első Óbudai Német Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola

Erste Altofener Deutsche Nationalitätenschule

Alapítva: 1869-ben

Osztályozó- és javítóvizsga követelményei

Tartalomjegyzék

Osztályozó- és javítóvizsga követelményei.....	2
Alsó tagozat.....	4
Magyar nyelv és irodalom.....	4
Matematika.....	6
Környezetismeret	9
Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	10
Népismeret - Volkskunde.....	12
Felső tagozat.....	14
Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	14
Népismeret - Volkskunde.....	17
Magyar irodalom.....	18
Magyar nyelv	23
Történelem	26
Matematika.....	38
Természetismeret	44
Biológia	46
Földrajz	48
Kémia	51
Fizika.....	58
Informatika.....	59

Osztályozó- és javítóvizsga követelmények

ALSÓ TAGOZAT		Javítóvizsga és az osztályozóvizsga módja
Évfolyam	Tantárgy	
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom (olvasás, nyelvtan, írás)	írásbeli és szóbeli
	Környezetismeret	írásbeli
	Matematika (Gondolkodási és megismerési módszerek; számtan, algebra; összefüggések, függvények, sorozatok; geometria)	írásbeli és szóbeli
	Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	írásbeli és szóbeli
	Népismeret - Volkskunde	szóbeli
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom (olvasás, nyelvtan, fogalmazás, írás)	írásbeli és szóbeli
	Környezetismeret	írásbeli
	Matematika (Gondolkodási és megismerési módszerek; számtan, algebra; összefüggések, függvények, sorozatok; geometria; valószínűség, statisztika)	írásbeli és szóbeli
	Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	írásbeli és szóbeli
	Népismeret - Volkskunde	szóbeli
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom (olvasás, nyelvtan, fogalmazás, írás)	írásbeli és szóbeli
	Környezetismeret	írásbeli
	Matematika (Gondolkodási és megismerési módszerek; számtan, algebra; összefüggések, függvények, sorozatok; geometria; valószínűség, statisztika; informatikai ismeretek)	írásbeli és szóbeli
	Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	írásbeli és szóbeli
	Népismeret - Volkskunde	szóbeli

FELSŐ TAGOZAT		Javítóvizsga és az osztályozóvizsga módja	
Évfolyam	Tantárgy		
5 – 6. évfolyam	Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	írásbeli és szóbeli	
	Népismeret - Volkskunde	szóbeli	
	Magyar irodalom	szóbeli	
	Magyar Nyelvtan	írásbeli	
	Történelem és állampolgári ismeretek	írásbeli és szóbeli	
	Matematika	írásbeli és szóbeli	
	Természetismeret	írásbeli	
	Informatika	gépen és szóbeli	
	7 – 8. évfolyam	Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	írásbeli és szóbeli
		Népismeret - Volkskunde	szóbeli
Magyar irodalom		szóbeli	
Magyar Nyelvtan		írásbeli	
Történelem és állampolgári ismeretek		írásbeli és szóbeli	
Matematika		írásbeli és szóbeli	
Biológia		írásbeli	
Földrajz		írásbeli és szóbeli	
Kémia		írásbeli és szóbeli	
Fizika		írásbeli és szóbeli	
	Informatika	gépen és szóbeli	

A táblázatok az osztályozóvizsga követelményeit tartalmazzák.

A *félkövér, dőlt betűtípussal* jelölt követelmények a javítóvizsga követelményeit tartalmazzák.

ALSÓ TAGOZAT

Tantárgy neve: Magyar nyelv és irodalom	
2. évfolyam	Követelmények
OLVASÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Egyszerű szóbeli és írásos közlések megértése. • Kérdésekre értelmes, rövid válaszok adása. • A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés. • Pontosságra törekvő folyamatos olvasás. Az olvasmány tartalmának elmondása kérdések segítségével. • Rövid szövegekből információk kiemelése, a leírt események helyes sorrendjének felismerése. • Petőfi Sándor Anyám tyúkjá és József Attila Altató című versének elmondása fejből, pontos szöveg-mondással.
NYELVTAN	<ul style="list-style-type: none"> • Az ábécé használata feladatmegoldáshoz. • A hangok hosszúságának helyes jelölése begyakorolt szókészlet körében. • A kiejtéssel megegyezően írt rövid szavak biztos helyesírása. • A j hang biztos jelölése a tanulók által gyakran használt szavakban. • Az elválasztás szabályainak alkalmazása egyszerű szavak írásakor.
ÍRÁS	<ul style="list-style-type: none"> • A magyar ábécé írott kis- és nagybetűinek ismerete • Mondatkezdés nagybetűvel, mondat szavakra tagolt leírása segítségével. • A tanult mondatzáró írásjelek alkalmazása. • Egyszerű mondatok, rövid szöveg írása másolással, tartalmi és helyesírási előkészítés után tollbamondásra és emlékezetből. Hibajavítás tanítói irányítással.
3. évfolyam	Követelmények
OLVASÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések tartalmának megértése, eseményeinek elmondása összefüggő mondatokkal, a tartalmat jól követő előadásban. • A tankönyvek feladatszövegeinek, a tanító utasításainak, magyarázatainak megértése. • Fél oldal terjedelmű, ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmány önálló néma olvasása, a szöveg lényegének megértése, megfogalmazása. • A szöveghez kapcsolódó feladatok megoldása. • Gyakorlottság a szövegek értelmezésben, az összefüggések felismerésében. • Feldolgozott szövegek pontos, folyamatos felolvasása felkészülés után. • A Szózat két versszakának és Arany János Mátyás anyja című versének ismerete könyv nélkül.
NYELVTAN	<ul style="list-style-type: none"> • Az önálló írásbeli munkák önellenőrzése, javítása tanítói segítséggel. • Igék, főnevek, melléknevek, számnevek jelentésbeli különbségének fölismerése, szófajuk megnevezése. • Mondatfajták felismerése, helyes alkalmazása. • A tanult helyesírási és nyelvhelyességi szabályok alkalmazása begyakorolt esetekben. • A j hang helyes jelölése a kiadott szójegyzék szavaiban.
FOGALMAZÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Néhány mondatból álló, értelmes elbeszélő szöveg fogalmazása

	<p><i>írásban ismert témáról.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 8-10 mondatos elbeszélő fogalmazás írása
ÍRÁS	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Egyéni, jól olvasható, megfelelő tempójú írás.</i> • Jól olvasható, lendületes írás; rendezett, tiszta fűzetvezetés.
4. évfolyam	Követelmények
OLVASÁS	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban.</i> • Beszéd folyamatok követése, magyarázatok, feladatszövegek lényegének pontos megértése. • A tanult udvarias nyelvi fordulatok használata mindennapi beszédhelyzetekben. • Megfigyelési tapasztalatok, önálló kutatások, feladatteljesítési eredmények, személyes élmények értelmes megfogalmazása szóban és írásban a tanult szövegalkotási követelmények figyelembevételével. • Olvasmányok tartalmának narratív előadása tématarattal. • <i>Előzetes főkészülés után ismert témájú szöveg</i> folyamatos, a tartalmat kifejező <i>felolvasása.</i> • <i>Önállóan megismert - életkorhoz illő - szöveg néma olvasása, lényegének megértése és megfogalmazása.</i> • A szöveg információinak pontos kiemelése, egyszerű összefüggéseinek felismerése. • Az olvasás útján szerzett információk felhasználása új feladathelyzetben. • Gyakorlottság a tanító irányításával a szöveg mélyebb tartalmi rétegeinek megértésében, erkölcsi, esztétikai értékek felismerésében. • A Himnusz és Petőfi Sándor Nemzeti dal című versének elmondása fejből, pontos szövegmondással.
NYELVTAN	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A mondatfajta és a tanult szófajok</i> biztonságos <i>megkülönböztetése</i> szövegben, <i>megnevezésük.</i> • <i>A szótő és a toldalékok megkülönböztetése</i> legalább az egyalakú szótövek esetében. • Biztos helyesírás az iskolai munkafüzetek és feladatlapok begyakorolt szó-és szöveganyagának körében. • Újabb 20-25 szóban a j hang helyes jelölése. • A tanítói javítással vagy tanulói önellenőrzéssel feltárt helyesírási hibák kijavítása.
FOGALMAZÁS	<ul style="list-style-type: none"> • A könyvek önálló keresése a könyvtárban. • A könyvek tartalomjegyzékének használata. • Könyvek és egyéb információhordozók felhasználása segítségadással tanulási feladatokhoz. • Részvétel a csoportos történetalkotásban, az improvizációkban és a produkciókat elemző megbeszélésekben. • A különböző szövegformák tartalmi és szövegszerkesztési jellemzőinek ismerete. • <i>Kellő tapasztalat a cím szerepéről, jellemzőiről, a szövegek felépítéséről, az időrendről.</i> • <i>A szövegalkotás műveleteinek ismerete: anyaggyűjtés, címválasztás, a lényeges gondolatok kiválasztása, elrendezése, az időrend érzékeltetése, a szöveg tagolása bekezdésekre.</i> • A tanult fogalmazási ismeretek felhasználása az elbeszélő és a leíró fogalmazásokban.
ÍRÁS	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rendezett, olvasható, megfelelő tempójú, a tanulás eszközeként használt írás.</i>

Tantárgy neve: Matematika	
2. évfolyam	Követelmények
Gondolkodási és megismerési módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. • Halmazalkotás. • Állítások igazságtartalmának eldöntése. • Állítások megfogalmazása. • Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. • Közös tulajdonság felismerése, megnevezése. • Több, kevesebb, ugyannyi fogalmának helyes használata. • Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.
Számтан, algebra	<ul style="list-style-type: none"> • Számok írása, olvasása (100-as számkör). • Helyi érték fogalma. • Római számok írása, olvasása (I, V, X). • Számok helye a számegyenesen. • Számszomszédok értéke. • Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása. • Számok képzése, bontása helyi érték szerint. • Matematikai jelek: +, -, •, :, =, <, >, () ismerete, használata. • Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban. • Szorzó tábla ismerete a száz-as számkörben. • A műveletek közötti kapcsolatok ismerete. • A műveletek sorrendjének ismerete. • Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal. • Páros és páratlan számok megkülönböztetése. • Egyjegyű és kétjegyű számok megkülönböztetése. • Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása.
Összefüggések, függvények, sorozatok	<ul style="list-style-type: none"> • Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása. • Számpárok közötti kapcsolatok felismerése. • A változások és ismétlődések észrevételének, szóbeli kifejezésének képessége.
Geometria	<ul style="list-style-type: none"> • Vonalak (egyenes, görbe) ismerete. • A test és a síkidom megkülönböztetése. • Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint. • Tájékozódási képesség, irányok ismerete. • A hosszúság, az úrtartalom, a tömeg és az idő mérése. • A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. • Átváltások szomszédos mértékegységek között. • Mennyiségek közötti összefüggések felismerése. • Mérőeszközök használata
3. évfolyam	Követelmények
Gondolkodási és megismerési módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése. • Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése. • Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba. • A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben. • Az összes eset megtalálása (próbálgatással).
Számтан, algebra	<ul style="list-style-type: none"> • Számok írása, olvasása (Ezres számkör). • Helyiérték, alaki érték, valódi érték fogalma 1000-es számkörben.

	<ul style="list-style-type: none"> • Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság). • Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. • Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása az 1000-es számkörben. • Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. • A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása. • Fejben számolás százas számkörben. • A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben. • A műveletek közötti kapcsolatok ismerete. • Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. • Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. • Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása. • Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás, osztás egyjegyű számmal írásban. • Műveletek ellenőrzése. • Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata. • Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.
Összefüggések, függvények, sorozatok	<ul style="list-style-type: none"> • Szabályfelismerés, szabálykövetés. • Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése. • Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. • A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.
Geometria	<ul style="list-style-type: none"> • Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek. • A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, hl, g, t, másodperc. • Átváltások szomszédos mértékegységek között. • Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák). • Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik. • A test és a síkidom közötti különbség megértése. • Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői. • Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. • Négyzet, téglalap kerülete. • Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.
Valószínűség, statisztika	<ul style="list-style-type: none"> • Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. • Táblázat adatainak értelmezése. • Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása. • Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. • Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.
4. évfolyam	Követelmények
Gondolkodási és megismerési módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése. • Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése. • Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba. • A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben. • Az összes eset megtalálása (próbálgatással).

Számтан, algebra	<ul style="list-style-type: none"> • Számok írása, olvasása 10 000-es számkörben. • Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben. • Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság). • Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. • Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben. • Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. • A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása. • Fejben számolás száz-as számkörben. • A szorzótábla biztos ismerete a 100-as számkörben. • Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. • A műveletek közötti kapcsolatok ismerete. • Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. • Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása. • Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás és osztás egy- és kétdjegyű számmal írásban. • Műveletek ellenőrzése. • Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata. • Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.
Összefüggések, függvények, sorozatok	<ul style="list-style-type: none"> • Szabályfelismerés, szabálykövetés. • Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése. • Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. • A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.
Geometria	<ul style="list-style-type: none"> • Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek. • A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. • Átváltások szomszédos mértékegységek között. • [Átváltások nem csak szomszédos mértékegységek között, mérőszám és mértékegység viszonya.] • Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák). • Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik. • Kör fogalmának tapasztalati ismerete. • A test és a síkidom közötti különbség megértése. • Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői. • Gömb felismerése. • Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. • Négyzet, téglalap kerülete. • Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.
Valószínűség, statisztika	<ul style="list-style-type: none"> • Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. • Táblázat adatainak értelmezése. • Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása. • Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. • Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.
Informatikai ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> • Tanári segítséggel az életkorának megfelelő oktatási célú programok

	használata. <ul style="list-style-type: none"> • Egy rajzoló program ismerete; egyszerű ábrák elkészítése, színezése. • Együttműködés interaktív tábla használatánál.
--	---

Tantárgy neve: Környezetismeret	
2. évfolyam	Követelmények
	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> • képes az emberi test nemre és korra jellemző arányait leírni, a fő testrészeket megnevezni; • ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit; • képes a mesterséges és természetes életközösség összehasonlítására; • tiszteli az élővilág sokféleségét, felismeri a természetvédelem fontosságát; • tud tájékozódni az iskolában és környékén; • felismeri az évszakok és napszakok változását és kapcsolja ezeket az életmódbeli szokásaihoz; • ismeri az időjárás elemeit, az ezzel kapcsolatos piktogramokat értelmezi; ismeri az időjáráshoz illő öltözködési szokásokat; • képes a használati tárgyak és gyakori, a közvetlen környezetben előforduló anyagok csoportosítására tulajdonságaik szerint; • felismeri a kapcsolatot az anyagok tulajdonsága és a felhasználása között; • meg tudja különböztetni a mesterséges és természetes anyagokat • felismeri a halmazállapotokat; • egyszerű megfigyeléseket végez a természetben, képes egyszerű vizsgálatok és kísérletek kivitelezésére; • képes az eredmények megfogalmazására, ábrázolására; • képes ok-okozati összefüggések keresésére, a tapasztalatok magyarázatára.
3. évfolyam	Követelmények
	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> • ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére; • az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben; • képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére; • képes adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására; • értelmezi a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében; • képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint; • képes egy természetes életközösséget bemutatni; • képes az informatikai és kommunikációs eszközök irányított használatára az információkeresésben és a problémák megoldásában.
4. évfolyam	Követelmények
	A tanuló: <ul style="list-style-type: none"> • ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek

	<p>elkerülésére;</p> <ul style="list-style-type: none"> • az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben; • képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére; • képes adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására; • képes a fenntartható életmód jelentőségének magyarázatára konkrét példán keresztül; • értelmezi a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében; • képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint; • képes egy természetes életközösséget bemutatni; • képes egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezésére, ismeri az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartást; • képes Magyarország elhelyezésére a földrajzi térben, ismeri néhány fő kulturális és természeti értékét; • képes az informatikai és kommunikációs eszközök irányított használatára az információkeresésben és a problémák megoldásában.
--	--

Tantárgy neve: Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	
2. Jahrgang	Forderungen
Sprachverständnis und Sprechen	<ul style="list-style-type: none"> • Bilden einfacher Aussagen • Formulieren einfacher Fragen, Antworten und Äußerungen zu den behandelten Themen (z. B. Familie, Körper, Schule, Fahrzeuge, Jahreszeiten, Tagesablauf) • mündlich auf Anweisungen richtig reagieren und selbst Anweisungen geben können • Informationen, Auskünfte über sich selbst und über andere Personen altersgemäß geben • mit Hilfsmitteln (Bild, Puppe, Gegenstände) zu einem bekannten Thema zwei bis drei Sätze sagen und einen kurzen Dialog führen
Lesen und Textverständnis	<ul style="list-style-type: none"> • die deutschen Buchstaben erkennen und kurze Sätze mit richtiger Lautbildung laut und leise lesen und deuten • aus einfachen Texten Informationen gewinnen und wiedergeben
Schreiben und Schriftgebrauch	<ul style="list-style-type: none"> • die deutschen Laute erkennen, sie eigenständig gebrauchen • einfache Sätze nach Diktat fehlerfrei schreiben • Punkt und Fragezeichen am Ende des Satzes nach Intonation erkennen und anwenden
Grammatische Inhalte	<ul style="list-style-type: none"> • Verben im Indikativ Präsens in allen Personen Singular sowie Plural verwenden können • die Anwendung von "haben" und "sein" beherrschen • auf gestellte Fragen richtige Antworten geben können • verneinen können • die Wörter mit den ungarischen Wörtern und der Rechtsschreibungsregeln übereinstimmend (Hauptprinzip: Grund der Trennung ist die Buchstabierung: z.B.: Fenster > Fens- ter; backen > ba- cken) trennen
Literatur	<ul style="list-style-type: none"> • 3–4 (2-3) Sprüche, Reime aufsagen und drei Lieder singen können.

	<i>Er soll fähig sein, eine Bildbeschreibung von 3–4 Sätzen auswendig wiedergeben zu können.</i>
3. Jahrgang	Forderungen
Sprachverständnis und Sprechen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>einfache von 8 bis 10 Sätzen bestehende Hör-, und Lesetexte verstehen</i> • <i>in bearbeiteten Themenbereichen sich erkundigen, informieren und Informationen weitergeben können</i> • <i>mit Sicherheit auf behandelte Themen Fragen stellen und richtige Antworten geben können</i> • die Ablehnung und Verneinung verwenden • <i>seine eigene Bedürfnisse, Wünsche auf einfacher Weise zum Ausdruck bringen</i> • <i>einfache Dialoge zu Bildern und Themen führen können</i>
Lesen und Textverständnis	<ul style="list-style-type: none"> • <i>behandelte und geübte Texte von 8 bis 10 Sätzen mit richtiger Aussprache lesen können</i> • fähig sein behandelte Textteile auszusuchen. • <i>kurze Geschichten lesen und verstehen (ohne Wort- für Wort-Verständnis)</i>
Schreiben und Schriftgebrauch	<ul style="list-style-type: none"> • <i>die gelernten Wörter richtig schreiben können</i> • <i>gedruckte und geschriebene Texte fehlerfrei abschreiben können</i> • <i>8 bis 10 Zeilen hintereinander schreiben können</i> • <i>einfache Aufgaben (z.B.: Antworten) schriftlich bearbeiten</i> • <i>ein Diktat mit einfachen Wörtern und Sätzen ohne Fehler schreiben können</i> • die Trennung richtig anwenden.
Grammatische Inhalte	<ul style="list-style-type: none"> • <i>sich mit eingeübten Satzmodellen im Präsens ausdrücken</i> • <i>die Konjugation von “haben und sein “ und die gelernten Verben in Singular und Plural mit Sicherheit gebrauchen</i> • Besitzverhältnisse mit Possessivpronomen zum Ausdruck bringen • mit den häufig gebrauchten Verben auffordern können • <i>die Anwendung der Pluralformen der Substantive</i> • <i>die Anwendung von Substantiv und Artikel in Akkusativ kennen</i> • verneinen und ablehnen können • <i>auf Fragen mit Modal-, Lokal- und Temporaladverbien die Sätze erweitern können</i> • in Verbindung mit dem Verb “gehören” bei der Anwendung des Dativs des Personalpronomens sicher sein • <i>die Grundzahlen bis 100 und die</i> • <i>Ordnungszahlen bis 60 kennen</i>
Literatur	<ul style="list-style-type: none"> • <i>2-3 neue Lieder und Gedichte aufsagen und eine kurze Geschichte erzählen können</i>
4. Jahrgang	Forderungen
Sprachverständnis und Sprechen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>fähig sein, die deutsch geführte Stunde des Lehrers zu verstehen und richtig zu reagieren, sowie mit der gelernten Lexika und den gelernten Strukturen seine Gedanken auszudrücken</i> • einfache sprachliche Kontakte herstellen können und entsprechend der Situation einen Dialog von vier bis fünf Sätzen führen können • <i>sicher Fragen stellen und in bekannten Themen auf gestellte Fragen sinngemäß einfache Antworten geben</i> • zu den bearbeiteten Themen, in einer konkreten oder simulierten Situation, mit richtiger Betonung und im normalen Sprechtempo Informationen erfragen und informieren können • <i>zu einem bekannten Thema, zu einem gelesenen, gehörten Text,</i>

	<i>Bild, Ereignis oder Erlebnis unter Anleitung des Lehrers einige zusammenhängende Sätze erzählen können</i>
Lesen und Textverständnis	<ul style="list-style-type: none"> • <i>fließend, mit richtiger Aussprache, ohne Steckenbleiben und mit entsprechender Betonung lesen können</i> • <i>fähig sein, auf die Fragen der Lehrer und Mitschüler über das Gelesene sprechen zu können</i> • <i>fähig sein, aufgrund gegebener Fragen Textteile auszusuchen. Er soll auch selbst zum Text Fragen stellen können</i> • <i>in sechs bis acht Sätzen das Wesentliche des Gelesenen erzählen können</i>
Schreiben und Schriftgebrauch	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ein Diktat mit einfachen Wörtern und kurzen Sätzen schreiben können</i> • <i>seine Gedanken in einigen Sätzen ausdrücken und in einem kleinen Aufsatz von sechs bis acht Sätzen niederschreiben können</i> • <i>den behandelten Wortschatz orthographisch korrekt schreiben können</i>
Grammatische Inhalte	<ul style="list-style-type: none"> • <i>fähig sein, die gelernten und eingeübten Strukturen anwenden zu können</i> • <i>Genus und Numerus der Substantive erkennen</i> • <i>die Anwendung von Substantiv und Artikel im Akkusativ und Dativ kennen</i> • <i>die Anwendung der passenden Wechselpräpositionen</i> • <i>einfache Verben im Indikativ Präsens und Perfekt anwenden können</i> • <i>die Anwendung von "haben" und "sein" beherrschen</i> • <i>mit einfachen Verben auffordern können</i> • <i>in Verbindung mit dem Verb "gehören" bei der Anwendung des Dativs des Personalpronomens sicher sein</i> • <i>die Anwendung der Komparation der Adjektive</i> • <i>die mit der Körperpflege in Verbindung stehenden reflexiven Verben anwenden können</i> • <i>auf gestellte Fragen mit den entsprechenden Strukturen antworten können</i> • <i>erweiterte Sätze bilden können</i> • <i>verneinen können</i>
Literatur	<ul style="list-style-type: none"> • <i>4-5 Sprüche, Reime, Sprichwörter und Gedichte aufsagen, sowie 2-3 Lieder singen können</i> • <i>eine kurze Geschichte von 6 bis 8 (5-6) Sätzen erzählen können</i>

Tantárgy neve: Népismeret - Volkskunde	
2. Jahrgang	Forderugen
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>die Anwendung der gelernten Sprichwörter und Wendungen.</i> • <i>Vortragen der gelernten Kinderreime, Kinderspiele, Lieder aus der Volksdichtung oder Werke ungarndeutschen Autoren.</i> • <i>Anfertigung von Zeichnungen, Modellen und Maketten.</i>
3. Jahrgang	Forderugen
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>grundlegende Kenntnisse in den behandelten Themen haben.</i> • <i>die Anwendung der gelernten Sprichwörter und Wendungen.</i> • <i>Vortragen der gelernten Kinderreime, Kinderspiele, Lieder, Märchen aus der Volksdichtung oder Werke ungarndeutschen Autoren.</i> • <i>Anfertigung von Zeichnungen, Modellen und Maketten.</i>

4. Jahrgang	Forderungen
	<ul style="list-style-type: none">• <i>grundlegende Kenntnisse in den behandelten Themen haben.</i>• <i>die Anwendung der gelernten Sprichwörter und Wendungen.</i>• <i>Vortragen der gelernten Kinderreime, Kinderspiele, Lieder aus der Volksdichtung oder Werke ungarndeutschen Autoren.</i>• <i>Anfertigung von Zeichnungen, Modellen und Maketten.</i>• <i>grundlegende Kenntnisse in den behandelten Themen haben.</i>

FELSŐ TAGOZAT

Tantárgy neve: Német nyelv és irodalom – Deutsche Sprache und Literatur	
5. Jahrgang	Forderungen
Sprachverständnis und Sprechen	<ul style="list-style-type: none"> • Über einfache Ereignisse kurz informieren und über Erlebnisse erzählen können, • <i>einfache Wünsche, Bitten äußern können,</i> • Aufforderungen machen und <i>einfache Anweisungen geben können,</i> • <i>Lebewesen und Sachen in einfacher Weise charakterisieren,</i> • <i>in bekannten Themen längere Dialoge führen können,</i> • über den Inhalt des Gelesenen, des Gehörten kurz erzählen und <i>Bilder, Sachen kurz beschreiben können.</i>
Lesen und Textverständnis	<ul style="list-style-type: none"> • Das Lesetempo des Schülers soll sich dem Sprechtempo nähern, • mit einer entsprechenden Wort- und Satzbetonung und inhaltlich gegliedert lesen und <i>Fragen zum Text stellen können,</i> • <i>einen lexikalisch bekannten vorgelesenen, gelesenen oder gehörten Text verstehen und darüber erzählen können,</i> • <i>lexikalisch und grammatisch leichte Texte mit Hilfe des Wörterbuches alleine übersetzen können.</i>
Schreiben und Schriftgebrauch	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Eine Einladung, eine Weihnachts-, oder Osterkarte schreiben können,</i> • <i>sich schriftlich vorstellen können, einen kurzen Brief schreiben können,</i> • <i>über Geschehenes, Wahrgenommenes drei bis vier einfache Sätze schreiben können,</i> • <i>Bilderreihen erzählen,</i> • <i>eine Bildgeschichte erfinden,</i> • angefangene Märchen, Geschichten beenden.
Grammatische Inhalte	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Den Akkusativ und Dativ mit Substantiven im Satz anwenden können (auch nach Präpositionen),</i> • <i>mit Verben im Präsens und Perfekt sicher umgehen können,</i> • <i>trenn- und untrennbare Verben richtig verwenden,</i> • <i>die Steigerung einfacher Adjektive (Positiv und Komparativ) kennen und vergleichen können,</i> • das Demonstrativpronomen “dieser” im Nominativ, Akkusativ und Dativ gebrauchen, • <i>im Akkusativ oder Dativ stehenden einfachen Frage- und Possessivpronomen kennen,</i> • <i>am häufigsten gebrauchten Modalverben verwenden,</i> • erweiterte Sätze mit zusammengesetztem Prädikat bilden können und die Wortfolge im erweiterten Satz beherrschen.
Literatur	<ul style="list-style-type: none"> • <i>3-4 Gedichte, Lieder, neue Sprichwörter erlernen,</i> • einige literarische Werke, Texte und Geschichte vorstellen und dramatisieren, • <i>kurze epische und lyrische Werke selbstständig lesen, ihre Inhalte zusammenfassen.</i>
6. Jahrgang	Forderungen
Sprachverständnis und Sprechen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mit bekannten und behandelten Themen einen kurzen Dialog führen</i> und über Erlebnisse und Wahrnehmungen in Verbindung mit dem Thema berichten können, • <i>über einfache Ereignisse in zeitlicher Reihenfolge informieren,</i> • <i>über Erlebnisse erzählen,</i> • <i>Lebewesen oder Sachen in einfacher Weise charakterisieren</i>

	<p>können,</p> <ul style="list-style-type: none"> • einfache Vorgänge beschreiben können.
Lesen und Textverständnis	<ul style="list-style-type: none"> • Grammatisch und lexikalisch bekannte, jedoch nicht geübte Texte fließend lesen können, • mit einer entsprechenden Wort- und Satzbetonung und inhaltlich gegliedert lesen und Fragen zum Text stellen können, • mit der Beantwortung von Fragen und mit eigenen Äußerungen beweisen, dass man den Text verstanden hat, • mündlich Personen charakterisieren können.
Schreiben und Schriftgebrauch	<ul style="list-style-type: none"> • Einen persönlichen Brief schreiben können und dessen minimale Formanforderungen beherrschen, • Selbst erlebte oder erfundene Ereignisse aufschreiben, • Personen, Tiere charakterisieren, beschreiben, • schriftliche Kontakte in alltäglichen Situationen herstellen, • eigene Meinung zum Ausdruck bringen.
Grammatische Inhalte	<ul style="list-style-type: none"> • Den Akkusativ und Dativ mit Substantiven im Satz anwenden können (auch nach Präpositionen), • das Adjektiv stark, schwach und gemischt richtig deklinieren können, • die unbestimmten Pronomen "viel, man, es" gebrauchen können, • mit Verben im Präsens und Perfekt sicher umgehen können, • in den gelernten Zeitformen trennbare und untrennbare Verben gebrauchen können, • mit Modalverben im Präsens sicher umgehen können, • die Steigerung einfacher Adjektive (Positiv und Komparativ) kennen und vergleichen, • im Akkusativ oder Dativ stehenden einfachen Fragepronomen verwenden, • am häufigsten gebrauchten Modaladverbien verwenden, • erweiterte Sätze mit zusammengesetztem Prädikat bilden können und die Wortfolge im erweiterten Satz beherrschen.
Literatur	<ul style="list-style-type: none"> • 3-4 Gedichte, Lieder, neue Sprichwörter erlernen, • einige literarische Werke, Texte und Geschichte vorstellen und dramatisieren, • kurze epische und lyrische Werke selbstständig lesen, ihre Inhalte zusammenfassen.
7. Jahrgang	Forderungen
Sprachverständnis und Sprechen	<ul style="list-style-type: none"> • Den Wortschatz mit neuen, zum Grundwortschatz gehörenden Wörtern erweitern, • ihn sowohl in der Sprache als auch in Schrift verwenden, • über alltägliche Themen selbstständig sprechen, • über reale Probleme diskutieren und Stellung nehmen können, • die eigene Meinung begründen.
Lesen und Textverständnis	<ul style="list-style-type: none"> • Unbekannte literarische oder sachbezogene Texte deutlich mit richtigem Tempo und Betonung lesen können, • das Wesentliche vom Unwesentlichen unterscheiden können, • Gedanken mündlich ausdrücken können, • einen gelesenen, gehörten Text, gesehenen Film zusammenfassen und kurz wiedergeben, • Merkmale der informierenden Texte, Plakate, Funktion der Bilder kennen, beurteilen; ihre Ziele, Mittel, Wirkung und ihren Einfluss auf die Menschen erkennen, • Erzählungen, Sagen umdichten, modernisieren,

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Leben und Schaffen ungarndeutscher Autoren kennen lernen,</i> • <i>durch landeskundliche Texte, Reisebilder, Medien über deutschsprachige Länder Informationen sammeln,</i> • <i>sich in der Bibliothek orientieren können.</i>
Schreiben und Schriftgebrauch	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gedanken schriftlich ausdrücken können,</i> • <i>Beschreibungen, Berichte, offizielle Briefe in zeitlicher und logischer Reihenfolge schreiben können,</i> • <i>zu den Meinungen Stellung nehmen können,</i> • <i>schriftlich genau informieren können,</i> • <i>in den schriftlichen Arbeiten den erweiterten Wortschatz und die behandelten grammatischen Kenntnisse anwenden.</i>
Grammatische Inhalte	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Die gelernten Modi und Tempora mit Gewandtheit verwenden können,</i> • <i>die modalen Hilfsverben in Präsens, Präteritum und Perfekt anwenden können,</i> • <i>die behandelten Verben mit Rektionen beherrschen,</i> • <i>die Deklination der Substantive und Adjektive verwenden,</i> • <i>die gelernten Pronomen in Sprache und Schrift anwenden können,</i> • <i>mit Verwendung der gelernten Konjunktionen bei Anwendung von deklinierten Adjektiven neben- und untergeordnete Sätze bilden können.</i>
Literatur	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Drei Gedichte auswendig rezitieren können,</i> • <i>Werke moderner Gattungen lesen und interpretieren,</i> • <i>Erzählungen, kurze Geschichten, lyrische Werke selbstständig lesen, den Inhalt zusammenfassen.</i>
8. Jahrgang	Forderungen
Sprachverständnis und Sprechen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Den Wortschatz im Laufe des Schuljahrs mit zum Grundwortschatz der deutschen Sprache gehörenden Wörtern erweitern,</i> • <i>fähig sein einen muttersprachlichen Partner, der hochdeutsch spricht, in alltäglichen Themen zu verstehen und auf dessen Fragen zu antworten,</i> • <i>in deutscher Sprache Kontakte herstellen, sich informieren, fragen, Wünsche ausdrücken, und über sich selbst, engere Heimat und die Minderheit Auskunft geben können,</i> • <i>über Erlebnisse genau berichten können,</i> • <i>über Gefühle wirkungsvoll erzählen können,</i> • <i>in Meinungen Stellungnahmen, Standpunkte begründen, verteidigen können.</i>
Lesen und Textverständnis	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Auch unbekannte Sach- oder literarische Texte verständlich, sinnbetont, fließend lesen können,</i> • <i>fähig sein einfache, den Bildungsstand ihres Alters nicht übersteigende Texte selbstständig mit Hilfe des Wörterbuches, Handbuches oder Lexikons zu verstehen,</i> • <i>das Gelesene, Gesehene berichten und ihre Meinung dazu äußern können,</i> • <i>fähig sein zu begründen, warum etwas gefallen, bzw. nicht gefallen hat,</i> • <i>Gedichte eindrucksvoll vortragen können,</i> • <i>Personen - auch sich selbst - beschreiben, auf Grund ihres Verhaltens charakterisieren können.</i>
Schreiben und Schriftgebrauch	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Die inhaltlichen und formellen Kennzeichen des Schreibens von Privatbriefen kennen und anwenden,</i> • <i>die inhaltlichen und formellen Kennzeichen des Schreibens von</i>

	<p><i>offiziellen Briefen und Lebensläufen kennen,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>aussagen, fragen, informieren und argumentieren können,</i> • <i>eigene Gedanken mit gewählten Worten schriftlich äußern können.</i>
Grammatische Inhalte	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Alle Tempora des Verbs (bis auf Futur II) und Indikativ, Imperativ und Konjunktiv II.,</i> • <i>Präsens und Präteritum des Passivs,</i> • <i>Rektion der Verben,</i> • <i>Adjektiv in allen deklinierten Formen, die Komparation und der Vergleich,</i> • Satzglieder (Subjekt, Prädikat, Ergänzungen) bestimmen, • <i>Wortstellung in Bezug auf Konjunktionen,</i> • <i>die Wortstellung im erweiterten und zusammengesetzten Satz kennen.</i>
Literatur	<ul style="list-style-type: none"> • Drei weitere Gedichte auswendig rezitieren können, • Werke moderner Gattungen lesen und interpretieren, • <i>Erzählungen, kurze Geschichten, lyrische Werke selbstständig lesen, den Inhalt kurz zusammenfassen.</i>

Tantárgy neve: Népismeret - Volkskunde	
5. Jahrgang	Forderungen
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Die Geschichte der eigenen Schule kennen,</i> • <i>Kenntnisse über die eigene Familie haben,</i> • <i>mit der Einrichtung einer Wohnung im Klaren sein,</i> • <i>die eigene Ortschaft erkunden, darüber sprechen können,</i> • <i>die Feste im Weihnachtsfestkreis kennen, über Bräuche Bescheid wisse,</i> • drei Volkslieder auswendig lernen, • einige Tanzmotive kennen, • Märchen und Sagen lesen, deren Inhalt nacherzählen können, • <i>Siedlungsgebiete der Ungarndeutschen kennen.</i>
6. Jahrgang	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hochzeitsbräuche kennen lernen,</i> • Volksbräuche der Kirmes wachrufen, • <i>über den Alltag der Kinder Bescheid wissen,</i> • über Berufe und Lebensweise im Dorf Informationen sammeln, • <i>alte Berufe kennen lernen,</i> • <i>Bräuche im Fasching und im Osterfestkreis aufzählen,</i> • ungarndeutsche Medien (Neue Zeitung, unser Bildschirm) kennen lernen, • drei Volkslieder auswendig lernen.
7. Jahrgang	<ul style="list-style-type: none"> • Die Rolle der früheren Kontakte in der deutsch – ungarischen Beziehung kennen lernen, • mit der Karte arbeiten können, • <i>ein altes Bauernhaus kennen,</i> • <i>Werktagstracht und Festtagstracht kennen, einzelne Kleidungsstücke benennen,</i> • über verschiedene Heilmethoden sprechen können, • <i>Essgewohnheiten der Werk- und Festtage kennen lernen,</i> • einige lyrische und Prosawerke der ungarndeutschen Literatur kennen lernen, einige Werke und Auszüge einstudieren.
8. Jahrgang	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ungarndeutsche Einrichtungen kennen lernen,</i> • <i>landwirtschaftliche Arbeiten während des Jahres kennen lernen,</i> • Inhalte und Erscheinungsformen der ungarndeutschen

	<p>Medienlandschaft erkunden,</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>einige Elemente der Ansiedlung der Deutschen im 18. Jahrhundert kennen lernen,</i> • <i>die Rolle der deutschen Volksgruppe innerhalb und außerhalb der Landesgrenze kennen lernen,</i> • ungarndeutsche Mundarten anhand von authentischen Texten, bzw. Tonaufnahmen charakterisieren, • Dorfgeschichten nacherzählen können, • einige Volkslieder und Auszüge aus den Werken der zeitgenössischen ungarndeutschen Literatur einstudieren.
--	--

Tantárgy neve: Magyar irodalom	
5. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló meg tud nevezni három mesetípust példákkal, és fel tud idézni címe vagy részlete említésével három népdalt. • Különbséget tud tenni a népmese és a műmese között. • El tudja különíteni a ritmikus szöveget a prózától. • Felismeri az időmértékes, a felező tizenkettesről, hogy az ütemhangsúlyos. • El tudja különíteni az egyszerűbb versekben és prózai szövegekben a nagyobb szerkezeti egységeket. • Össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét (János vitéz, A Pál utcai fiúk), meg tudja különböztetni, melyik közülük a regény és melyik az elbeszélő költemény. • Értelmesen és pontosan, tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tud felolvasni szövegeket. • Képes egyszerűbb meghatározást adni a következő fogalmakról: líra, epika, epizód, megszemélyesítés, ballada, dal, rím, ritmus, mítosz, motívum, konfliktus. • Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.
Mesék	<ul style="list-style-type: none"> • Tündérmese: Tündérszép Ilona és Árgyélus • Hősmese: Fehérlófia • Csalimese, láncmese és az állatmese • Meseváltozatok: A holló meg a róka. • Phaedrus: A farkas és a bárány • A műmese - népek meséi. • Népdalok <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>népmese, tündérmese</i>, csalimese, állatmese (fabula), meseregény, mesealak, meseformula, meseszám; műmese, népdal, vers, ritmus, próza.</p>
Petőfi Sándor: János vitéz	<ul style="list-style-type: none"> • Petőfi életútja • A János vitéz keletkezése • A János vitéz műfaja, nyelvezete • A mű felépítése, cselekménye • Verselési gyakorlatok • Alakzatok a János vitézben és más költők műveiben <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>epika, elbeszélő költemény; hasonlat, megszemélyesítés, metafora</i>, ellentét, párhuzam; ütemhangsúlyos verselés, verssor, ütem, felező 12-es sorfajta, páros rím.</p>
Táj, szülőföld	<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetés otthonunkról, szülőföldünkről

	<ul style="list-style-type: none"> • Petőfi Sándor: Az alföld • Régiónk, lakóhelyünk kultúrája <p><u>Kulcsfogalmak:</u> tájéleíró költemény, útleírás, téma, motívum.</p>
A régió, a lakóhely kultúrája, irodalmi emlékei – bevezetés	<ul style="list-style-type: none"> • A régió, lakóhely kultúrája, emlékhelyei. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> hagyomány, emlékhely, irodalmi emlékhely.</p>
Család, gyerekek és szülők; barátság, emberi kapcsolatok	<ul style="list-style-type: none"> • Arany János: Családi kör • Petőfi Sándor: Szülőföldemen • Daidalosz és Ikarosz története • Móricz Zsigmond: Fillentő • Odüsszeusz harca az egyszemű óriással <p><u>Kulcsfogalmak:</u> Biblia, mitológiai történet, életkép, elbeszélés, novella, regény.</p>
Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk - házi olvasmány	<ul style="list-style-type: none"> • A regények világáról • Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk • A regény <i>szervezete</i> • A regény <i>jellemei</i> • A regény stílusa <p><u>Kulcsfogalmak:</u> ifjúsági regény, cselekmény, tér- és időviszonyok, szerkezet, konfliktus, jellemek, elbeszélői nézőpont.</p>
Szövegalkotás	<ul style="list-style-type: none"> • Elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, érvelő szöveg.
6. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • Olvasmánytartalmak összefüggő ismertetése az időrend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával, a műfaj és a téma megállapítása. • Rövid tárgyyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj. • Az epikai művekről néhány fontos adat megnevezése: a helyzet, a helyszín, a szereplők, a főhős életútjának állomásai, a cselekmény menete. • Lírai művek formanyelvének (verselés, képiség) felismerése. • A személyes élmény néhány mondatos megfogalmazása az olvasott irodalmi művek szereplőinek jellemével, a műben megjelenített élethelyzetekkel, érzelmekkel kapcsolatban.
Ballada	<ul style="list-style-type: none"> • A ballada műfaji jellemzői. • Kőműves Kelemen és még egy népballada; • Arany János: A walesi bárdok. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> ballada, időmértékes verselési rendszer, versláb, félrím, belseőrím, alliteráció, szórendcsere.</p>
Monda, rege	<ul style="list-style-type: none"> • Arany János: Rege a csodaszarvasról – műértelmezés. • Három-négy magyar történeti monda. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> monda, rege, eredetmonda, ütemhangsúlyos felező 8-as ritmus.</p>
Arany János: Toldi	<ul style="list-style-type: none"> • Arany János rövid pályaképe. • A Toldi cselekménye, szervezete. • Emberi kapcsolatok, konfliktusok, lélekábrázolás. A főszereplő összetett jelleme: próbatételek, bűn és megtisztulás. A jellemzés eszközei. • Poétikai eszközök elemzése: képek, pl. hasonlat, megszemélyesítés, metafora; alakzatok, pl. ellentét, párhuzam, túlzás, felsorolás, részletezés, szótöisméltés

	<p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>elbeszélő költemény, előhang</i>, mottó, expozíció, kaland, <i>allegória, epizód</i>, késleltetés, körülírás, felező 12-es, sormetszet.</p> <p><u>Memoriter:</u> Tíz-tizenöt (5) <i>versszak a Toldiból.</i></p>
Érzelmekek, hangulatok, gondolatok	<ul style="list-style-type: none"> • Legalább tíz (öt) lírai alkotás elemzése különböző korokból. (pl. <i>Csokonai Vitéz Mihály</i>, József Attila, <i>Petőfi Sándor</i>, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, <i>Weöres Sándor</i> műveiből – értelmezések, poétikai és verstani gyakorlatok.) • Válogatás a középkori és a XX. századi magyar irodalomból. • A lírai formanyelv sokfélesége: változatok a képiségre, zeneiségre, szerkezetre. • Stílus és verstani elemzések. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>líra</i>, lírai alany, téma, motívum, versforma, rímszerkezet.</p> <p><u>Memoriter:</u> 2-3 <i>vers</i> a tanultak közül.</p>
Próbatételek, kalandok, hősök	<ul style="list-style-type: none"> • A görög mitológiától és a Bibliától (pl. Héraklész, <i>Odüsszeusz; Dávid és Góliát</i>, Sámson) a klasszikus és a kortárs ifjúsági irodalomig (kis- és nagyepikai művek, műrészletek; verses és prózai formák). • <i>Fazekas Mihály: Ludas Matyi</i> – műértelmezés. Szerkezet (a négy levonás kapcsolódása; ismétlés és fokozás); a konfliktusok jellege; népiesség és időmértékes forma. • <i>A prózai és a verses elbeszélés különbsége.</i> A műfaji különbségek. • <i>Az időmértékes verselés.</i> <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>próbatétel</i>, kaland (cselekményszervező), ismétlődő motívum, vándortéma, kötött verssor, hexameter.</p>
Gárdonyi Géza: Egri csillagok	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gárdonyi Géza</i> rövid pályaképe. • <i>Egri csillagok</i> – Helyzetek, kalandok, a korszakot felidéző írói eszközök. • <i>A mű</i> fontos témái (történelem, hősiesség, barátság, szerelem, árulás stb.) és motívumai (pl. hold, csillag, gyűrű). • Jellemek és sorsok. Tér- és időviszonyok (cselekményidő/külső, történelmi idő), cselekmény, szerkezet; a szereplők csoportjai, kapcsolataik; konfliktusok. Jellemábrázolás, ábrázolásmód. Bornemissza Gergely életútja. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> történelmi <i>regény, epika</i>, ifjúsági regény, kalandregény; téma, <i>motívum</i>.</p> <p><u>Memoriter:</u> tíz-tizenöt soros prózarészlet a regényből.</p>
7. évfolyam	Követelmények
Lírai műfajok	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János művei</i> • <i>Kölcsey Ferenc: Himnusz</i> • <i>Vörösmarty Mihály: Szózat</i> • <i>Petőfi Sándor: Szeptember végén, Egy gondolat bánt engemet</i> • Műértelmezések, sok szempontú elemzések (pl. vershelyzet, szerkezet, műfaji változat, poétikai megoldások, versforma). <p><u>Fogalmak:</u> <i>óda, himnusz, elégia, dal, epigramma</i>; verselési rendszer, rímes időmértékes verselés, disztichon; rím, rímelhelyezkedés; szókép, <i>hasonlat, megszemélyesítés, metafora</i>; alakzat, <i>ismétlés, párhuzam</i>,</p>

	<p>ellentét, fokozás, szórendcsere.</p>
Nagyepikai alkotások	<ul style="list-style-type: none"> • Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője • Tér- és időviszonyok • Cselekmény, szerkezet, anekdotikusság. • A szereplők jellemzése (egyéni állásfoglalással). <p><u>Fogalmak:</u> nagyepika, szerkezet, időviszony, térviszony, cselekmény, fordulat, epizód, kitérő, késleltetés, előreutalás; anekdotikus; magatartásforma.</p>
Kisepikai alkotások	<ul style="list-style-type: none"> • Kosztolányi Dezső, Mikszáth Kálmán és más magyar elbeszélők alkotásai. • A művek felépítése, szerkezete, a műfajok jellemzői. • A szereplők jellemzése (egyéni állásfoglalással). • Kisepika, mese, monda, legenda, anekdota, novella, elbeszélés, kisregény, szerkezet, időrend, elbeszélői nézőpont, beszédhelyzet.
Egy korstílus a romantika	<ul style="list-style-type: none"> • Egy-két szemelvény a korszak jellemző alapvetéseiről, törekvéseiről (pl. szabadság az irodalomban; új, jellegzetes műfajok; kevertség, töredékesség; romantika és népiesség). • Szemelvények Kölcsey, Vörösmarty, Petőfi korstílusra jellemző, különféle műfajú, tematikájú alkotásaiból (pl. Kölcsey: Huszt; Vörösmarty Mihály: Ábránd; Petőfi Sándor: Egy gondolat bánt engemet...). <p><u>Műfaji fogalmak:</u> (pl. óda, epigramma, rapszódia); romantikus ellentétezés, romantikus képalkotás.</p> <p><u>Memoriter:</u> 3-5 vers</p>
Nagyepikai alkotás	<ul style="list-style-type: none"> • Jókai Mór egy regénye • Regényelemzések • A romantikus korstílus. • A romantika megjelenési formái (pl. szerkezet, cselekményfordulatok, jellemek, hangnem, előadásmód). • Nagyepikai művek jellemzői: szerkezet, idő- és térviszonyok, cselekmény, fordulat, epizód, kitérő, késleltetés, előreutalás; szereplők rendszere; magatartásformák értékelése; vélemény megosztása. <p><u>Fogalmak:</u> romantikus regény; regényműfaji változat, pl. heroikus regény; romantikus hős, jellem, ábrázolásmód.</p>
Drámai műfajok – egy komédia sok szempontú megközelítése	<ul style="list-style-type: none"> • Molière: Fősvény (esetleg pl. Képzelt beteg) vagy Shakespeare egy vígjátéka vagy Szigligeti: Liliomfi • Drámai szerkezet. • A komikum megjelenési formái (pl. helyzet- és jellemkomikum). • Komikus jellem, jellemtípus. <p><u>Fogalmak:</u> dráma, komédia, dialógus, konfliktus, alapszituáció, helyzetkomikum, jellemkomikum, típus, jellemtípus.</p>
A média kifejezőeszközei Történet és elbeszélés a mozgóképen	<ul style="list-style-type: none"> • A mozgóképi és az írott sajtó szövegeinek rendszerezése. • A szerzői és a műfajfilm néhány meghatározó jellemzőjének meghatározása. <p><u>Fogalmak:</u> dokumentum, fikció, műfaji, western, sci-fi, melodráma, burleszk, thriller; szerzői, ábrázolási konvenció; tudósítás, riport, kritika, publicisztika.</p>

8. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • Képes a könnyebben besorolható művek műfaji azonosítására, 8–10 műfajt műnemekbe tud sorolni, és a műnemek lényegét meg tudja fogalmazni. • A különböző regénytípusok műfaji jegyeit felismeri, a szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tární. • Felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján (elsősorban 19–20. századi alkotások) • Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.
Kisepikai alkotások	<ul style="list-style-type: none"> • Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Örkény István műveiből Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem (részletek) – házi olvasmány. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>kisepika, anekdota</i>, novella, egyperces novella, komikus eposz, <i>szerkezet</i>, időrend, elbeszélői nézőpont, beszédhelyzet.</p>
Nagyepikai alkotás – regényelemzés	<ul style="list-style-type: none"> • Nagyepikai alkotás – egy regény sok szempontú megközelítése. • Pl. <i>Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig</i>, vagy Tamási Áron: Ábel a rengetegben • Tér- és időviszonyok, cselekmény, szerkezet, elbeszélői nézőpont, hangnem, ábrázolásmód. • <i>Hősök, tettek, magatartásformák – a szereplők jellemzése</i> (egyéni állásfoglalással). <p><u>Kulcsfogalmak:</u> elbeszélői nézőpont, hangnem, ábrázolásmód; fejlődésregény, humor, példázat / parabola, <i>történelmi regény</i>.</p> <p><u>Memoriter:</u> 10 soros részlet</p>
Lírai és átmeneti műfajok és műtípusok	<ul style="list-style-type: none"> • Szemelvények <i>Ady Endre, József Attila</i>, Radnóti Miklós (Nem tudhatom), Szabó Lőrinc, Weöres Sándor műveiből és kortárs magyar lírai alkotásokból. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> óda, <i>hymnus</i>, elégia, <i>dal, epigramma</i>, ekloga, <i>verselési rendszer</i>, rímes és rímtelen időmértékes verselés, versláb, disztichon, rím, alliteráció; szókép, <i>hasonlat, megszemélyesítés, metafora</i>, alakzat, ismétlés, <i>párhuzam, ellentét</i>.</p> <p><u>Memoriter:</u> 5-6 vers (3-4) a feldolgozott művekből</p>
Stílusirányzatok a 20. század elején	<ul style="list-style-type: none"> • Az <i>impresszionizmus, szimbolizmus</i>, stílus- és formajegyei. • Jellemző művek, ábrázolásmódok, pl. Ady, Babits, Juhász Gyula, Tóth Árpád műveiből. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> impresszionizmus, <i>szimbolizmus, szinesztézia, allegória, szimbólum</i>, összetett költői kép.</p>
Drámai műfajok – egy tragédia és/vagy egy komédia	<p>Drámai műfajok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Shakespeare: Rómeo és Júlia</i>. Cselekmény, konfliktusok. Drámai szerkezet. • Hősök (egyéni és tipikus vonások). <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>dráma, komédia, tragédia</i>, komikum, tragikum, <i>dialógus, konfliktus</i>, alapszituáció, drámai nyelv, drámai jellem.</p> <p><u>Memoriter</u> 3-4 vers</p>

A média ismerete	<ul style="list-style-type: none"> • A médiaszövegek elemi szövegalkotó kódjainak, kifejező eszközeinek ismerete. A metafora és a metonímia felismerése, alkalmazása. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> Szimbolikus kód, technikai kód, mágikus gondolkodás, egyirányú kommunikáció, interaktív kommunikáció</p>
------------------	--

Tantárgy neve: Magyar nyelv	
5. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló eligazodik a mindennapi kommunikációs helyzetekben. • A tanuló képes egy kb. 200 szavas írott (dokumentum és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére. Önállóan (tematikus) vázlatot tud készíteni. • A tanuló ismeri a főbb beszélőszervek működését. Felismeri egyéni közlésmódjának jellemzőit, megfelelő hangképzésre és helyes beszédleghzésre törekszik. • Felismeri, és hatásuk néhány szavas értékelésével megnevezi a hangutánzó, a hangulatfestő, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat különböző szövegekben, törekszik ezek használatára a szóbeli és írásbeli fogalmazásokban. • Képes megnevezni a helyesírási alapelveket.
Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	<ul style="list-style-type: none"> • A kommunikáció fogalma, jelei, a folyamat • A kommunikációs kapcsolat – a köszönés, a megszólítás, bemutatkozás <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>beszédhelyzet</i>, arcjáték, gesztus, testtartás, <i>kommunikációs</i> folyamat, tényezői, zenei eszközök</p>
Olvasás, szövegértés	<ul style="list-style-type: none"> • A szövegszerkesztés lépései, tervezett és nem tervezett szövegek, a témaválasztás • <i>A szövegalkotás célja, a kommunikációs körülmények</i>, az anyaggyűjtés, a tételmondat, a vázlatírás <p><u>Kulcsfogalmak:</u> üzenet, szövegkép, <i>betűrend</i>, tartalomjegyzék.</p>
Írás, fogalmazás	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A bevezetés, a befejezés, a címadás</i> • <i>A levél szerkezete</i>, kommunikációs célja, a levél nyelvezete, a felelet, vélemény <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>anyaggyűjtés, vázlat</i>, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, e-mail.</p>
Helyesírás	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A magyar helyesírás jellemzői</i>, a helyesírási segédkönyvek • A magyar ábécé, betűrend az elválasztás szabályai, a keltezés írásmódja • <i>A helyesírási alapelvek: szóelemzés, kiejtés, hagyományos, egyszerűsítés elve</i> <p><u>Kulcsfogalmak:</u> ábécé, helyesírási alapelv – kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve, elválasztás</p>
A szavak szerkezete és jelentése	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Egyszerű szó, összetett szó, szótó, tőszó</i> • A toldalékok típusai • Egyalakú, többalakú szótó • A szokványos kifejezőmódok, a szólások, a közmondások, a szállóigék • <i>A hangalak és jelentés kapcsolata</i> <p><u>Kulcsfogalmak:</u></p>

	<p><i>szótő, toldalék</i>, képző, jel, rag; <i>egyjelentésű szó, többjelentésű szó</i>, rokon- és <i>ellentétes jelentés</i>; hangutánzó szó, hangulatfestő szó, állandósult szókapcsolat, <i>közmondás, szólás</i>;</p>
A nyelv szerkezete	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A hangok, a beszéd hangjai, a hangok képzése, beszélőszervek</i> • <i>A magánhangzók – hangrend</i> és illeszkedés • <i>A mássalhangzók jellemzői</i> – zöngés és zöngétlen, <i>rövid és hosszú mássalhangzók</i> • Részleges és <i>teljes hasonulás</i>, összeolvadás, rövidülés, kiesés • A hangok jelentése, a helyes légzés <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>magánhangzó, mássalhangzó</i>; hangrend, illeszkedés, <i>teljes hasonulás</i>, részleges hasonulás, kiesés, összeolvadás, rövidülés;</p>
6. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló ismeri a tanult alapszófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások), valamint az igekötők általános jellemzőit, alaki sajátosságait, a hozzájuk kapcsolódó főbb helyesírási szabályokat, amelyeket az írott munkáiban igyekeznek alkalmazni is. • A megismert új szavakat, közmondásokat, szólásokat próbálja aktív szókincsében is alkalmazni.
A nyelv szerkezete	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A szófajok rendszere: alapszófajok, viszonyszók, mondatszók.</i> • A szavak közötti kapcsolatok, a jelentésmező; állandósult szókapcsolatok. • <i>A szófaji csoportok</i> jellemző alaktani viselkedésének megfigyelése, főbb jellemzőinek megnevezése. • Az <i>alapszófajok</i> típusai, szerkezetük, szerepük a szövegalkotásban. • Az <i>ige</i> szerkezete, az <i>igekötők</i> szerepe. • A névszók: <i>főnevek, melléknevek és számnévek</i> kategóriái, a tulajdonnevek néhány tipikus fajtája, szerkezete. • <i>A névmások</i> szövegszervező szerepének megfigyelése, alkalmazása a szövegalkotásban. • A tanult alapszófajok egyéb toldalékainak megismerése, szóalkotási gyakorlatok. • Szövegben a szavak szófajának felismerése megnevezése, a szófajok jellemzőinek, a szófajok helyesírására, helyes használatára vonatkozó szabályok ismerete és alkalmazása. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> szófaj, <i>ige, főnév, melléknév, számnév</i>, névmás, határozószó, igenév.</p>
A szavak szerkezete és jelentése	<ul style="list-style-type: none"> • A szófajok alaktani és jelentésbeli jellemzői, képzésmódjuk. Jelentéselemzési gyakorlatok. • A szavak szerkezeti elemzése egyszerűbb esetekben: <i>szótő, toldalékok</i>: képző, jel, rag. • Közmondások, szólások jelentésének értelmezése, eredeti funkciójuk ismerete. • Az ige és főnév toldalékai. <p><u>Kulcsfogalmak:</u> <i>szótő, toldalékok.</i></p>
Helyesírás	<ul style="list-style-type: none"> • Képes megnevezni a helyesírási alapelveket, felismeri a főbb helyesírási alapelvek alkalmazásának eseteit, törekszik a tanult helyesírási szabályok alkalmazására. • A szófajok helyesírása és nyelvhelyességi kérdései. • <i>A tulajdonnevek és a belőlük képzett melléknevek helyesírásának egyszerűbb esetei.</i> • <i>Az ige felszólító módja, az igekötős igék helyesírása stb.</i>
Szövegértés	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló képes egy kb. 200 szavas írott (dokumentum és

	<p>ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, önállóan (tematikus) vázlatot tud készíteni. • Ismeri a szövegszerkesztés alapvető eljárásait.
7. évfolyam	Követelmények
Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, alkotása Írás, fogalmazás	<ul style="list-style-type: none"> • Célzott anyaggyűjtés • A tanult műfajokban történő önálló szövegalkotás. • A kommunikációs célokhoz megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása. Forrásjegyzék önálló elkészítése, az idézés pontos jelölése. • A tanulást segítő papíralapú és számítógépes jegyzetelés gyakorlása, törekvés a legoptimálisabb egyéni forma kialakítására. <p>Kulcsfogalmak: jegyzet, elbeszélés, jellemzés, vélemény, elektronikus szöveg, komment; önéletrajz.</p>
Helyesírás	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) ismerete, alkalmazásuk. • Összetett szavak helyesírásának alapvető szabályainak megismerése, alkalmazása.
A nyelv szerkezete és jelentése	<ul style="list-style-type: none"> • Fő mondatrészek szerepe, funkciója és fajtái, mondatbeli viszonyaik, vonzatok. • A mondatfajták, a mondat szerkezeti típusainak írásjelhasználata; a szöveg központozásának, a párbeszéd és az idézetek leggyakoribb szabályainak megismertetése. • A szó szerkezetek és a mondatok megalkotásában szerepet játszó viszonyozók és mondatszók. • A szó szerkezet típusok felépítésének megfigyelése, felismerésük és alkotásuk. • A szóösszetételek típusai, jelentésük változása, helyesírási szabályai. • Szóösszetétel, alapszó, képzett szó, szókapcsolat megkülönböztetése. • Mondatrész, alany, állítmány, határozó (idő, hely, mód, társ, eszköz, állapot), jelző (minőség, birtokos, mennyiség). • Szó szerkezet, mellérendelő és alárendelő szó szerkezet. • Viszonyzó, névelő, kötőszó, névutó, segédige, igekötő. • Mondatszó, indulatszó, módosítószó.
8. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára. • Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. • A helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában. • Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
A nyelv szerkezete és jelentése	<ul style="list-style-type: none"> • Szóító, toldalék: képző, jel, rag, összetett szók; alapszófajok: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, névmások, igenevek: főnévi, melléknévi, határozószói igenév. Mondatfajták típusai, használatuk. <p>Kulcsfogalmak: Mondatfajta, kijelentő, kérdő, felszólító, felkiáltó, óhajtó mondat. Egyszerű és összetett mondat; tagolt és tagolatlan mondat; minimális és bővített mondat; alárendelő és mellérendelő mondat.</p>
A nyelv állandósága és változása	<ul style="list-style-type: none"> • Nyelvhasználatunk, a környezetünkben lévő nyelvváltozatok néhány jellemzőjének megfigyelése, megnevezése. • A Magyarországon élő nemzetiségek nyelve, nyelvhasználat.

	<ul style="list-style-type: none"> • A szókincs változása: régi és új szavak, kifejezések gyűjtése, összehasonlítása. • <i>A magyar nyelv eredete</i>, helye a nyelvek között. Kulcsfogalmak: <i>nyelvváltozat, nyelvcsalád, uráli nyelvcsalád.</i>
Helyesírás	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés) ismerete</i>, alkalmazásuk a szövegalkotás folyamatában; önkontroll és szövegjavítás fokozatos önállósággal. • <i>A mondatfajták, a mondat szerkezeti típusainak írásjelhasználata</i>; a szöveg központosásának, a párbeszéd és az idézetek leggyakoribb szabályainak megismertetése. • A nyelvtani ismeretek alapján megismert összetett szavak helyesírása, az értelem tükrözőtető rendszer megismertetése. <p>Kulcsfogalmak: <i>központosás, írásjel (vessző, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kettőspont, gondolatjel), idézet.</i></p>
Szövegértés	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.</i> Az internetes adatkeresés, szöveghálók Elektronikus és nyomtatott szótárhasználat. • <i>Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni.</i> <p>Kulcsfogalmak: <i>adatkeresés, szótár,</i> folyamatos szöveg, nem folyamatos szöveg, szövegfeldolgozás.</p>

Tantárgy neve: Történelem	
5. évfolyam	Követelmények
Az emberiség őskora. Egyiptom és az ókori Kelet kultúrája	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a régészek munkáját, • az őskori ember életét, • az őskor kulturális emlékeit, • az első letelepült közösségeket: falvakat és városokat, • az időszámítást • az ókori Egyiptomot, hétköznapiakat és ünnepeket, • a piramisok titkait: az egyiptomi vallást, tudományt és művészeteket, • a Bibliát, történeteket az Ószövetségből, Dávidról és Salamonról, • Ókori keleti örökségünket Mezopotámia, India, Kína területéről, • az írásbeliség kezdeteit. <p>Tartalmi kulcsfogalmak: Életmód, kereskedelem, város, állam, egyeduralom, gazdaság, társadalom, kultúra, vallás, többistenhit, egyistenhit.</p> <p>Fogalmak: <i>őskor, ókor, régészet, szerszámkészítés, öntözéses földművelés, Krisztus előtt, Krisztus után, évtized, évszázad, emberöltő, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, betűírás, múmia, Biblia, Ószövetség.</i></p> <p>Személyek: <i>Ádám, Éva, Noé, Mózes, Dávid, Salamon.</i></p> <p>Topográfia: <i>ókori Kelet, Egyiptom, Nilus, Jeruzsálem, Mezopotámia, Kína.</i></p> <p>Évszámok: <i>Kr. e. 3000 körül (az Egyiptomi Birodalom egyesítése).</i></p>
Az ókori görög-római világ	<p>A tanuló ismerjen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mondákat a krétai és trójai mondakörből, • a görögök vallását és az ókori olimpiákat,

	<ul style="list-style-type: none"> • a hétköznapiakat Athénban és Spártában, • történeteket a görög-perzsa háborúk korából, • az athéni demokrácia virágkorát, • művészeket és művészeteket, tudósokat és tudományokat az ókori görög világból, • történeteket Nagy Sándorról, • Róma alapítását és terjeszkedésének kezdeteit, a pun háborúkat és hadvezéreit • a köztársaságot és az egyeduralom kialakulását, híres és hírhedt császárokat, a régi Róma művészeti emlékeit, híres tudósait és művészeit. • az életet a Római Birodalomban, • Pannónia provinciát, • a kereszténység zsidó gyökereit, kialakulását és elterjedését, az Újszövetséget, Jézus történetét. • a Római Birodalom meggyengülését, a Nyugatrómai Birodalom bukását. <p><u>Tartalmi kulcsfogalmak:</u> Társadalom, társadalmi csoportok, életmód, város, gazdaság, termelés, állam, birodalom, egyeduralom, demokrácia, királyság, köztársaság, császárság, vallás, vallásüldözés.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>mítosz, városállam, olimpia, népgyűlés, Akropolisz, légió, rabszolga, provincia, népvándorlás, Újszövetség.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Zeusz, Periklész, Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Jézus, Mária, József, Attila.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Balkán-félsziget, Olümposz, Athén, Spárta, Perzsa Birodalom, Marathón, Itáliai-félsziget, Róma, Karthágó, Szicília, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Júdea, Betlehem.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>Kr. e. 776 (az első feljegyzett olimpia játékok), Kr. e. 490 (a marathóni csata), Kr. e. V. század közepe (Athén fénykora), Kr. e. 44 (Julius Caesar meggyilkolása), Kr. u. 476 (a Nyugat-római Birodalom bukása, az ókor vége).</i></p>
<p>A középkori Európa világa</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Frank Birodalmat és keresztény királyságokat, a Bizánci Birodalmat, • az iszlám vallás megjelenését és alapvető tanításait, az iszlám kulturális hagyatékát, • a keresztény egyház felépítését, jellemzőit, • a fontosabb európai államokat az első ezredfordulón, • az uradalmakat, földesurakat és jobbágyokat, • világi papok és szerzetesek életét, • a lovagi életmódot, lovagi erényeket, a kereszties hadjáratokat, • a középkori városokat, a katedrálisokat és a gótikát, • a polgárságot, a céhek kialakulását, feladatait és működésüket, • a távolsági kereskedelmet vízen és szárazföldön, • a járványokat a középkorban, • a középkori Európa örökségét, • a humanizmust és a reneszánszot, a könyvnyomtatást. <p><u>Tartalmi kulcsfogalmak:</u> Társadalom, társadalmi csoportok, életmód, város, falu, gazdaság, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma,</p>

	<p>királyság, császárság, egyeduradalom, birodalom, vallás, vallásüldözés, kultúra.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>középkor, uradalom, hűbérúr, hűbéres, vár, jobbágy, robot, majorság, iszlám, pápa, szerzetes, eretnek, kolostor, kódex, lovag, középkori város, céh, járvány, távolsági kereskedelem, könyvnyomtatás.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Nagy Károly, Mohamed, Szent Benedek, Gutenberg.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Bizánci Császárság, Frank Birodalom, Mekka, Arab Birodalom, Német-római Császárság.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>622 (Mohamed „futása”), 800 (Nagy Károly császár), XV. század (könyvnyomtatás).</i></p>
<p>A magyarság történetének kezdetei és az Árpádok kora</p>	<p>A tanuló ismerjen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mondákat, krónikákat és történeteket a magyarság eredetéről és vándorlásáról, • az ősi magyar harcmodort, a honfoglalást és letelepedést a Kárpát-medencében, a kalandozó hadjáratokat, • a keresztény magyar állam megalapítását, Géza fejedelem és Szent István intézkedéseit, • a keresztény magyar állam megerősítését Szent László és Könyves Kálmán uralkodása idején, • a tatárjárást, az ország újjáépítését a tatárjárás után, IV. Bélát a második honalapítót, • Árpád-kori kulturális örökségünket. <p><u>Tartalmi kulcsfogalmak:</u> Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, életmód, gazdaság, termelés, politika, állam, királyság, államszervezet, törvény, adó, vallás, vallásüldözés, kultúra.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>hun, finnugor, félnomád életmód, törzs, nemzetség, nagycsalád, fejedelem, táltos, honfoglalás, kalandozás, vármegye, tized, ispán, tatár, kun.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Attila, Álmos, Árpád, Géza fejedelem, Szent István, Gellért püspök, Szent László, Könyves Kálmán, IV. Béla, Szent Margit.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Urál, Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Erdély, Esztergom, Pannonhalma, Székesfehérvár, Buda, Muhi.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>IX. század (Etelköz), 895–900 (a honfoglalás), 997–(1000)–1038 (I. /Szent/ István uralkodása), 1077 (I. /Szent/ László trónra lépése), 1241–1242 (a tatárjárás), 1301 (az Árpád-ház kihalása).</i></p>
<p>6. évfolyam</p>	<p>Követelmények</p>
<p>A Magyar Királyság virágkora A Magyar Királyság virágkora</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a királyi hatalom megerősítését I. Károly idején, • Nagy Lajost, a lovagkirályt és főbb törvényeit, • Hunyadi János törökellenes harcait, • a nándorfehérvári diadalt, • Hunyadi Mátyás uralkodását és reneszánsz udvarát, • a mohácsi vereséget és következményeit, Buda elestét. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, életmód,</p>

	<p>város, gazdaság, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, adó, politika, állam, törvény, királyság, vallás, kultúra.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>aranyforint, nádor, nemes, ősiség és kilenced törvénye, kormányzó, végvár.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>I. Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, I. Szulejmán.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Nándorfehérvár, Visegrád, Mohács.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>1308 (I. Károly), 1456 (Nándorfehérvár), 1458-1490 (Hunyadi Mátyás uralkodása), 1526 (a mohácsi vereség).</i></p>
<p>A világ és Európa a kora újkorban</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a földrajzi felfedezések okait és céljait, hódítókat és meghódítottakat, • a felfedezések hatásait az európai (és amerikai) életre, • a reformációt és a katolikus megújulást, • az alkotmányos királyság létrejöttét Angliában, • a Napkirály udvarát, • a felvilágosodás korát, • az észak-amerikai gyarmatok függetlenségi harcát, az Egyesült Államok létrejöttét. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Termelés, gyarmatosítás, politika, állam, államszervezet, alkotmányos királyság, köztársaság, parlamentarizmus, birodalom, vallásüldözés.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>újkor, felfedező, gyarmat, manufaktúra, reformáció, protestáns, jezsuita, katolikus megújulás, felvilágosodás, alkotmány.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Kolumbusz, Luther, Kálvin, Cromwell, XIV. Lajos, Rousseau, Washington.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Amerika, Versailles, London, Szentpétervár.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>1492 (Kolumbusz), 1517 (Luther fellépése), 1776 (az amerikai Függetlenségi nyilatkozat).</i></p>
<p>Magyarország kora az újkorban</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a három részre szakadt ország lakóinak életét, • a végvári harcokat – végvári hősokeket, a nagy várháborúkat (1552), • a reformációt és katolikus megújulást Magyarországon, • az Erdélyi Fejedelemség aranykorát Bethlen Gábor idején, • az életet a török hódoltságban, • a Habsburg-ellenes harcokat és vallási mozgalmakat a XVII. században, a török kiűzését, • a Rákóczi-szabadságharcot, • az ország újjáépítését, a hódoltsági területek benépesítését. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Nemzetiség, népességfogyás, rendelet.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>végvár, hódoltság, szultán, szpáhi, janicsár, kuruc, labanc, hajdú, úrbér, jobbágyrendelet, zsellér, betelepítés, türelmi rendelet.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József.</i></p>

	<p><u>Topográfia:</u> <i>Királyi Magyarország, Hódoltság, Erdélyi Fejedelemség, Pozsony, Bécs, Erdélyi Fejedelemség, Eger, Gyulafehérvár, Debrecen.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>1541 (Buda török kézen), 1552 (a „nagy várháborúk” éve), 1686 (Buda visszavívása), 1703–1711 (a Rákóczi-szabadságharc), 1740–1780 (Mária Terézia).</i></p>
<p>A forradalmak és a polgárosodás kora Európában és Magyarországon</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a francia forradalmat és vívmányait, a jakobinus terrort, • Napóleon felemelkedését és bukását, • az ipari forradalom első feltalálói és találmányait, • Széchenyi István elméleti és gyakorlati munkásságát, • a reformkori rendi országgyűléseken felmerülő fő kérdéseket, • Kossuth Lajos programját és szerepét a reformkorban, • az 1848-as forradalmat, • a szabadságharc fontosabb csatáit és jeles szereplőit. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Identitás, társadalmi mobilitás, forradalom, felemelkedés, lesüllyedés, népességrobbanás, migráció, életmód, erőforrás, gazdasági válság, államszervezet, hatalmi ág, parlamentarizmus, közigazgatás, nemzet.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>népfelség elve, jakobinus, polgári nemzet, ipari forradalom, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, rendi országgyűlés, alsótábla, felsőtábla, reformkor, közteherviselés, cenzúra, sajtószabadság, választójog, felelős kormány, jobbágyfelszabadítás, honvédség, trónfosztás, nemzetiségi törvény.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>XVI. Lajos, Robespierre, Napóleon, Watt, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Wesselényi Miklós, Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Jellasics, Görgei Artúr, Bem József.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Párizs, Waterloo, Debrecen, Isaszeg, Buda, Világos, Arad.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>1789 (a francia forradalom kezdete), 1815 (a waterlooi csata), 1830 (a Hitel megjelenése, a reformkor kezdete), 1832–1836 (reformországgyűlés), 1848. március 15. (forradalom Pest-Budán), 1849. április 14. (a Függetlenségi nyilatkozat), 1849. október 6. (az aradi vértanúk és Batthyány Lajos kivégzése).</i></p>
<p>7. évfolyam</p>	<p>Követelmények</p>
<p>A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az egységes Németország létrejöttét, • polgárháborút az Amerikai Egyesült Államokban, • az ipari forradalom második szakaszának feltalálói és találmányait, • <i>felfedezőket, feltalálókat,</i> • szövetségi rendszerek és katonai tömbök kialakulását. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, identitás, nemzet, nemzetiség, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesség, életmód, gazdaság, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralom, önkényuralom, királyság, császárság, köztársaság, parlamentarizmus, demokrácia, közigazgatás, birodalom.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>polgárháború, nemzetállam, szabad verseny, monopólium, szociáldemokrácia, tömegkultúra.</i></p>

	<p><u>Személyek:</u> <i>I. Vilmos császár, Bismarck, Lincoln, Edison, Marx.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Olaszország, Németország, Egyesült Államok.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>1859 (csata Solferinónál), 1861-1865 (polgárháború az Egyesült Államokban), 1871 (a Német Császárság létrejötte).</i></p>
<p>Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Magyarországot az önkényuralom éveiben, • a kiegyezést; Deák Ferenc szerepét létrejöttében, • az új dualista államot, • Magyarország gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődését, • Budapestet, mint világvárost, urbanizációt, • az Osztrák-Magyar Monarchia együtt élő népeit, a nemzetiségek helyzetét, • a milleniumi ünnepeket, hazánkat a XX. század elején. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, önkényuralom, hatalmi ág, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, vallás.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, dualizmus, millennium, agrárország, emigráció, amnesztia.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Deák Ferenc, I. Ferenc József, gróf Andrássy Gyula, báró Eötvös József, Kandó Kálmán, Bánki Donát.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Osztrák-Magyar Monarchia, Budapest.</i></p> <p><u>Évszám:</u> <i>1867 (a kiegyezés), 1869 (a milleniumi ünnepek).</i></p>
<p>A nagyhatalmak versengése és az első világháború</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gyarmatbirodalmak kialakulását, • életet a gyarmatokon, • az első világháború kirobbanását, • tömegek és gépek háborúját, • <i>a hadviselést és a békéket,</i> • magyarok szerepét az első világháborúban, • a háború következményeit Oroszországban, • Lenin és a bolsevikok hatalomra kerülését, • az Egyesült Államok belépését és az antant győzelmét az első világháborúban., • <i>a történelemformáló eszméket.</i> <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági teljesítmény, politika, állam, államforma, államszervezet, birodalom, szuverenitás, háború, hadsereg.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>villámháború, állásháború/állóháború, bolsevik, szovjet, háterszág, kétfrontos háború.</i></p>

	<p><u>Személyek:</u> II. Vilmos, Lenin, Wilson, II. Miklós.</p> <p><u>Topográfia:</u> Szerbia, Szarajevó, Pétervár, Oroszország.</p> <p><u>Évszámok:</u> 1914. július 28. (a világháború kirobbanása), 1914-1918 (az első világháború), 1917 (az oroszországi forradalom és a bolsevik hatalomátvétel).</p>
<p>Európa és a világ a két háború között</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Párizs környéki békéket, • Európa új arcát, • a kommunista diktatúrát Szovjetunióban, • Sztálint, a diktátort, • GULAG rendszerét, • a gazdasági világválságot az Egyesült Államokban és Európában, • nemzetiszocializmust Németországban, • Hitlert, a diktátort, • a náci terjeszkedés kezdeteit Európában. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, gazdasági válság, politika, állam, államforma, államszervezet, egyeduralom, demokrácia, parlamentarizmus, diktatúra, közigazgatás, birodalom, szuverenitás.</p> <p><u>Fogalmak:</u> békediktátum, kommunizmus, GULAG, személyi kultusz, fasizmus, nemzetiszocializmus, kisantant, proletárdiktatúra, tőzsde, részvény, gazdasági válság.</p> <p><u>Személyek:</u> Clemenceau, Sztálin, Roosevel, Mussolini, Hitler.</p> <p><u>Topográfia:</u> Szovjetunió, New York.</p> <p><u>Évszámok:</u> 1918. november 11. (az első világháború vége), 1922 (a Szovjetunió megalakulása), 1929-1933 (a nagy gazdasági világválság), 1933 (Hitler hatalomra kerülése).</p>
<p>Magyarország a két világháború között</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az őszirózsás forradalom és a tanácsköztársaság okait, következményeit, • a trianoni békediktátumot, országvesztést és a Horthy-korszak kezdetét, • a Horthy korszak jellegzetességeit, • a kultúrát, a művelődést a Horthy-korszakban, • gyermekek nevelését, oktatását, • a határon túli magyarság sorsát a két világháború között, • a revíziós politika első sikereit. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, identitás, felemelkedés, lesüllyedés, elitréteg, középréteg, alsó réteg, életmód, város, nemzet, nemzetiség.</p> <p><u>Fogalmak:</u> őszirózsás forradalom, tanácsköztársaság, vörösteror, fehérterror, kormányzó, numerus clausus, konszolidáció, revízió, zsidótörvény.</p> <p><u>Személyek:</u></p>

	<p>Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Bethlen István, Teleki Pál.</p> <p><u>Topográfia:</u> Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia.</p> <p><u>Évszámok:</u> 1918. október vége (az őszirózsás forradalom), 1919. március (a Magyarországi Tanácsköztársaság kikiáltása), 1920. március (Horthy kormányzóvá választása), 1920. június 4. (Trianon), 1938 (az első bécsi döntés), 1940 (a második bécsi döntés).</p>
<p>A második világháború</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a második világháború kezdetét és első éveit, • a Szovjetunió német megtámadását, koalíciók létrejöttét, a totális háborút, • <i>a háború alatti hadviselést, békéket,</i> • fordulatot a világháború menetében, • Magyarország történetét a hadba lépéstől, a német megszállásig, • a hátszág szenvedéseit, népirtást a második világháborúban, a holokausztot, • eseményeket a második frontot megnyitásától a világháború végéig, a jaltai és a potsdami konferenciát, • Magyarország német megszállását, • a holokausztot Magyarországon, • Szálasi és a nyilasok rémuralmát, • a szovjet felszabadítást és megszállást. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, népességfogyás, migráció, életmód, gazdaság, termelés, erőforrás, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, államszervezet, diktatúra, birodalom, emberi jog, polgárjog, vallásüldözés.</p> <p><u>Fogalmak:</u> tengelyhatalmak, furcsa háború, hadigazdaság, totális háború, zsidóüldözés, holokauszt, gettó, deportálás, partizán.</p> <p><u>Személyek:</u> Churchill, Kállay Miklós, Szálasi Ferenc.</p> <p><u>Topográfia:</u> Lengyelország, Sztálingrád, Don-kanyar, Normandia, Auschwitz, Berlin, Jalta, Hirosima.</p> <p><u>Évszámok:</u> 1939. szeptember 1. (a második világháború kirobbanása), 1941. június 22. (Németország megtámadja a Szovjetuniót), 1941. június 27. (Magyarország hadba lépése), 1941. december 7. (Pearl Harbor, az Egyesült Államok hadba lépése), 1943. január (a doni katasztrófa), 1943. február eleje (a sztálingrádi csata vége), 1944. március 19. (Magyarország német megszállása), 1944. június 6. (a normandiai partraszállás), 1944. október 15-16. (Horthy kiugrási kísérlete, Szálasi hatalomátvétele), 1945. április (a háború vége Magyarországon), 1945. május 9. (Európában befejeződik a háború), 1945. szeptember 2. (Japán kapitulációja).</p>
<p>8. évfolyam</p>	<p>Követelmények</p>
<p>Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kétpólusú világ kialakulását, • az 1947-es párizsi békeszerződéseket, • a kettéosztott Európát, NATO és a Varsói Szerződés születését,

	<ul style="list-style-type: none"> válsággócokat és fegyveres konfliktusokat a hidegháború korában (Izrael Állam létrejötte, arab-izraeli és vietnami háborúk). <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, társadalmi mobilitás, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, adó, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>hidegháború, vasfüggöny, jóléti állam, piacgazdaság, szuperhatalom.</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Truman, Marshall, Hruscsov.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Szovjetunió, NSZK, NDK, Kína, Észak- és Dél-Korea, Észak- és Dél-Vietnam, Kuba, Közel-Kelet.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>1946 (a fultoni beszéd), 1947 (a párizsi békek), 1949 (a NATO, az NDK és az NSZK megalakulása), 1953 (Sztálin halála), 1955 (a Varsói Szerződés), 1961 (Jurij Gagarin űrrepülése, a berlini fal felhúzása).</i></p>
<p>Magyarország a második világháború végétől az 1956-os forradalom és szabadságharc leveréséig</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Magyarországot 1945–1948 között, kommunista diktatúrát, Rákosit, a diktátort, a személyes szabadság korlátozását, a mindennapi életet az ötvenes években, az 1956-os magyar forradalmat és szabadságharcot. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség; gazdaság, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, közigazgatás, szuverenitás, demokrácia, diktatúra, emberi jog, állampolgári jog, vallásüldözés, egyházüldözés, vallásszabadság.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>népbíróságok, államosítás, internálás, pártállam, ÁVH, kitelepítések, tervezettség, kollektivizálás, szövetkezet, tömegpropaganda,</i></p> <p><u>Személyek:</u> <i>Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás, Nagy Ferenc, Kovács Béla, Mindszenty József, Nagy Imre, Kádár János.</i></p> <p><u>Topográfia:</u> <i>Debrecen, Recsk, Hortobágy.</i></p> <p><u>Évszámok:</u> <i>1945. november (választások Magyarországon), 1946 (a második köztársaság és az új forint), 1947 (a kékcédulás választások, a párizsi béke), 1956. október 23. (forradalom kitörése), 1956. november 4. (a forradalom leverésének kezdete).</i></p>
<p>A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a gazdaság két útját: piacgazdaságot és tervezettséget, az életmód változását, a populáris kultúra kialakulását és terjedését a világban, tudományos és technikai forradalmat, fegyverkezési versenyt és űrprogramot,

	<ul style="list-style-type: none"> • a nyugati integrációt, az enyhülés kezdeteit, • az európai szovjet típusú rendszer összeomlását, • a rendszerváltó Közép-Kelet-Európát, Németország egyesülését, • a Szovjetunió és Jugoszlávia felbomlását. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás, vallásüldözés.</p> <p><u>Fogalmak:</u> tervgazdaság, piacgazdaság, beat-korszak, olajárrobbanás, atomkatasztrófa, mamutcégek, nemzetközi pénzvilág, csúcstechnológia.</p> <p><u>Személyek:</u> Breznjev, Kennedy, Reagan, Gorbacsov, II. János Pál.</p> <p><u>Topográfia:</u> Ukrajna, Észtország, Lettország, Litvánia, Csehország, Szlovákia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Németország, Prága, Csernobil.</p> <p><u>Évszámok:</u> 1962 (a kubai rakétaválság), 1968 (a „prágai tavasz”, nyugati diáklázadások), 1989 (a berlini fal lebontása), 1991 (a Varsói Szerződés és a KGST felszámolása, a Szovjetunió felbomlása), 1991-1999 (a délszláv háború), 1991-2004 (Jugoszlávia felbomlása), 1993 (Csehszlovákia szétválása, Csehország és Szlovákia létrejötte), 1999 (Jugoszlávia NATO bombázása).</p>
<p>A Kádár-korszak jellemzői</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az 1956 utáni kádári diktatúrát, a megtorlás időszakát, • a kádári konszolidációt, az életet a „legvidámabb barakkban”. • a pártállam csődjét, • a rendszer megváltoztatásának kezdeteit. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit réteg, középréteg, alsó réteg, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás.</p> <p><u>Fogalmak:</u> munkásőrség, konszolidáció, népfelkelés, amnesztia, puha diktatúra, háztáji, pártállam, szamizdat, demokratikus ellenzék.</p> <p><u>Személyek:</u> Kádár János</p> <p><u>Topográfia:</u> Salgótarján, Szászhalombatta, Bős-Nagymaros, Monor, Lakitelek.</p> <p><u>Évszámok:</u> 1958 (Nagy Imre és vádlott társai kivégzése), 1968 (az új gazdasági mechanizmus), 1985 (monori találkozó), 1987 (a lakiteleki találkozó), 1989 (Nagy Imre és mártírtársainak újratemetése, a harmadik köztársaság kikiáltása).</p>

<p>Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az Európai Unió létrejöttét és működését, • a közelmúlt háborúit, válságócait (Közel-Kelet, Afganisztán, Irak, Irán), • a globális világ sajátosságait, globalizáció előnyeit és hátrányait. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás, vallásüldözés.</p> <p><u>Fogalmak:</u> multikulturalizmus, terrorizmus, migráció, integráció, euró, internet, tömegkommunikáció.</p> <p><u>Topográfia:</u> az EU tagállamai.</p> <p><u>Évszámok:</u> 1992 (a maastrichti szerződés aláírása), 1995 (a schengeni egyezmény életbe lépése), 2002 (az euró bevezetése), 2001. szeptember 11. (terrortámadások az Egyesült Államokban), 2004 (tíz új tagállam csatlakozik az EU-hoz, köztük Magyarország is).</p>
<p>Demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a demokratikus jogállam megteremtését, • Magyarország csatlakozását a NATO-hoz és az Európai Unióhoz, • a gazdasági életet és a jogi intézményrendszert a mai Magyarországon, • a magyarországi nemzetiségeket és etnikai kisebbségeket, • cigány (roma) népesség helyzetét, • a határon túli magyarság sorsa a rendszerváltozást követően. <p><u>Tartalmi kulcsfogalom:</u> Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit réteg, középréteg, alsó réteg, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás.</p> <p><u>Fogalmak:</u> privatizáció, rendszerváltás/rendszerváltozás, pluralizmus, demokratikus intézményrendszer, jogállam.</p> <p><u>Személyek:</u> Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor, Mádl Ferenc.</p> <p><u>Topográfia:</u> Erdély, Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Várvidék (Burgenland).</p> <p><u>Évszámok:</u> 1990 (szabad, többpárti választások Magyarországon), 1991 (a szovjet csapatok távozása hazánkból), 1999 (csatlakozás a NATO-hoz), 2004 (Magyarország EU-tag lett).</p>
<p>Társadalmi szabályok</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szokást, hagyományt, illetve, erkölcsöt, • a jogi szabályozás sajátosságait, • jogokat és köteleességeket,

	<ul style="list-style-type: none"> • az alapvető emberi jogokat, • a gyermekek jogait, diákjogokat, • egyenlőséget és egyenlőtlenégeket a társadalomban, • tapasztalatszerzést: valamilyen hivatalos ügy elintézésében. <p><u>Tartalmi kulcsfogalmak:</u> Társadalom, norma, szabály, jog, kötelesség.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>Szokás, hagyomány, illem, erkölcs, alapvető emberi jog, gyermeki jog, hivatal, egyenlőség, társadalmi különbség, társadalmi egyenlőtlenesség.</i></p>
<p>Állampolgári alapismeretek</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • államformákat (királyság, köztársaság), • politikai rendszereket (demokrácia, diktatúra), • a demokratikus állam működésének alapelveit (hatalommegosztás, hatalomgyakorlás és társadalmi kontroll), • állampolgári jogokat és kötelességeket, • Magyarország politikai intézményeit (államszervezet és társadalmi érdekképviseltek), • a média, mint hatalmi ágat, • a nyilvánosság szerepét a közéletben. • Szerezzon tapasztalatot (vegyen részt a diákönkormányzat munkájában). <p><u>Tartalmi kulcsfogalmak:</u> <i>Állam, politikai rendszer, államforma, királyság, köztársaság, hatalom, intézmény, szervezet, kormányzás, demokrácia, diktatúra, szélsőséges pártok és mozgalmak, államszervezet, hatalommegosztás.</i></p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>Hatalmi ág, érdekképviselő, állampolgári jogok, állampolgári kötelességek, közjó, politikai intézmény, média, közélet, nyilvánosság</i></p>
<p>Pénzügyi és gazdasági kultúra</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gazdaság legfontosabb szereplőit, és kapcsolatukat a piaccgazdaságban (háztartások, vállalatok, állam, külföld, piac, pénzügyi közvetítők), • a pénz funkcióit és formáit (érme, bankjegy, pénzhelyettesítők, bankkártyák), az infláció fogalmát, • pénzintézeteket és tevékenységüket (betétgyűjtés, hitelezés, kamat, tőke, árfolyam), • egy diák lehetséges gazdasági szerepeit (munka, fogyasztás, gazdálkodás a zsebpénzzel). • Szerezzon tapasztalatot: internetes tájékozódás árfolyamokról és befektetési lehetőségekről. <p><u>Tartalmi kulcsfogalmak:</u> Munka, gazdaság, piac, pénz, termelés, fogyasztás.</p> <p><u>Fogalmak:</u> <i>Piacgazdaság, háztartás, vállalat, belföld, külföld, pénzintézet, pénzügyi közvetítő, bankjegy, pénzhelyettesítő, költségvetés, bevétel, kiadás, egyenleg, megtakarítás, betét, kötvény, befektetési jegy, hitelfelvétel, kamat, árfolyam, infláció.</i></p>
<p>Háztartás és családi gazdálkodás</p>	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • családi bevételeket: munkával szerzett jövedelmek, nem munkával szerzett jövedelmeket (társadalmi juttatások, tulajdonból származó jövedelmek, örökség, nyereség, vagyon), • családi kiadásokat:

	<p>létszükségleti kiadásokat (élelem, ruházkodás, lakás, közüzemi szolgáltatások), egyéb kiadásokat (oktatási-kulturális, szabadidős és rekreációs kiadások),</p> <ul style="list-style-type: none"> • takarékoskást a háztartások fogyasztásában és vásárlásában (energiahasználat, beruházás, tudatos vásárlás, hulladékkezelés és újrahasznosítás), • családi pénzkezelési technikákat (megtakarítás és befektetés, hiány és hitel, bankszámlák, bankkártyák és banki műveletek). • Szerezzen tapasztalatot: a lakossági folyószámlához kapcsolódó banki tevékenységek megismerésében, látogatás egy pénzügyintézetben. <p><u>Tartalmi kulcsfogalmak:</u> Család, szükséglet, munka, tulajdon, jövedelem.</p> <p><u>Fogalmak:</u> Háztartás, költségvetés, bevétel, kiadás, társadalmi juttatás, tulajdonból származó jövedelem, örökség, nyereség, vagyon, létszükségleti kiadás, nem létszükségleti kiadás, beruházás, egyenleg, megtakarítás, befektetés, hitel, kamat, bank, bankszámla, bankkártya, banki művelet, lakossági folyószámla.</p>
Médiakörnyezet, a média funkciói, a nyilvánosság	<p><u>Tartalmi kulcsfogalmak/ fogalmak:</u> Média, tömegkommunikáció, médiahasználat, funkció, médiaszöveg, nyilvánosság.</p>
A médiamodellek és intézmények	<p><u>Tartalmi kulcsfogalmak/ fogalmak:</u> Közszolgálati média, kereskedelmi média, közösségi média.</p>
A média társadalmi szerepe, használata – Reklám és hír a hagyományos és az új médiában	<p><u>Tartalmi kulcsfogalmak/ fogalmak:</u> Hír, kommentár, hírtérték, hírverseny, pártatlanság, hírportál, közösségi oldal.</p>

Tantárgy neve: Matematika	
5. évfolyam	Követelmények
Gondolkodási módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • Ismert elemeket tartalmazó halmaz elemeinek csoportosítása, rendezése, rendszerezése adott szempont szerint. • Egyszerű szövegek értelmezése, lefordítása a matematika nyelvére. • A „nem”, a logikai „és”, valamint a „minden”, „van olyan” kifejezések alkalmazása. • Ismert alaphalmaz elemeiről annak eldöntése, hogy igaz-e egy nyitott mondatot vagy sem.
Számtan, algebra	<ul style="list-style-type: none"> • Számok előállítás helyi érték szerint bontott összegalakban, illetve a bontott alakból a szám felírása. • 1 milliós számkörben számok írása, olvasása; nagyság szerinti összehasonlításuk, rendezésük; adott nagyságrendre kerekítésük. • Tájékozódás az egyesével, tízesével, százasaival stb. beosztott számegyenesen. • Szorzás, osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel. • Számolás kerekített értékekkel, az írásbeli műveletek eredményének becslése. • A műveletek írásbeli eljárásainak alkalmazása. • A kivonás és az osztás eredményének ellenőrzése az inverz műveletek alkalmazásával is. • A műveletek helyes sorrendben való végrehajtása, zárójelek figyelembevétele, a számítás menetének megtervezése. • Az egész számok fogalomrendszerével kapcsolatos legfontosabb

	<p>elnevezések megértése. Számok ellentettjének és abszolút értékének megállapítása.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egész számok ábrázolása számegyenesen, nagyságviszonyaik megállapítása. • Kis abszolút értékű egész számok összeadása. • A törttel kapcsolatos elnevezések ismerete. Konkrét törtek értelmezése. • Törtek egyszerűsítése, bővítése; nagyság szerinti összehasonlításuk. • Egyenlő- egyjegyű különböző nevezőjű törtek összeadása, kivonása. • Tízezred nagyságrendig tízedes törtek írása, olvasása, a számjegyek jelentésének ismerete. Egyszerűsítésük, bővítésük. • Ábrázolásuk számegyenesen tizedekre, századokra stb. történi beosztás esetén, nagyság szerinti összehasonlításuk, adott nagyságrendre kerekítésük. • Tizedes törtek szorzása, osztása 10-zel, 100-zal, 1000-rel stb. • Természetes szám osztása természetes számmal úgy is, hogy a hányados véges vagy végtelen szakaszos tízedes tört. • Tizedes törtek összeadása, kivonása; szorzásuk, osztásuk természetes számmal. • Egyszerű egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása próbálgatással vagy egy lépésben következtetéssel, a tízedes törtekről tanultak alkalmazásával is. • Két művelettel megoldható egyszerű szöveges feladatok értelmezése, az adatok lejegyzése; megoldási terv készítése; az eredmény kielégítő becslése, meghatározása a természetes számok, egyszerű törtek, tízedes törtek körében értelmezett műveleti eljárások alkalmazásával; a megoldás ellenőrzése; szöveges válasz megfogalmazása. • Számhalmazok, ponthalmazok részhalmazainak vizsgálatakor a „kisebb”, „nagyobb”, „egyenlő”, „nem kisebb”, „nem nagyobb”, „nem egyenlő”, „több mint ...”, „kevesebb, mint ...” kifejezések helyes használata.
Függvények	<ul style="list-style-type: none"> • A koordináta-rendszer ismerete, pontjainak rendezett számpárral történő jellemzése, adott számpárhoz tartozó pontok megkeresése. • Tapasztalati függvények összetartozó értékeinek leolvasása diagramról, grafikonról. • Táblázatok hiányzó elemeinek pótlása adott, egyszerű szabály alapján, a tízedes törtekkel végzett műveletekkel is. • Egyszerű sorozatok hiányzó elemeinek pótlása adott szabály alapján, a tízedes törtekkel végzett műveletekkel is.
Geometria	<ul style="list-style-type: none"> • Hosszúság, tömeg, idő, űrtartalom becslése, megmérése, kimérése a tanult mértékegységekkel. • Mennyiségek megadása más mértékegységekkel is. • A mérések és átváltások során a tízedestörtekről tanultak alkalmazása. • Párhuzamos és merőleges egyenesek felismerése és előállítása. • Téglalap, négyzet előállítása az oldalakból. • Két ponthalmaz távolságának meghatározása. • A vonalzó és a körző használata szakaszok másolásában, egyszerű szerkesztésekben. • Szögmérő használata, adott nagyságú szög megrajzolása, megmérése. • Téglalap, négyzet területének és területének kiszámítása. • A téglalapot és a kocka, mint speciális téglalapot hálójának elkészítése; felszínének, térfogatának kiszámítása. • A megfelelő mértékegységek ismerete, használata.

	<ul style="list-style-type: none"> • Néhány szám, mennyiség átlagának kiszámítása.
Valószínűség statisztika	<ul style="list-style-type: none"> • Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása. • Néhány szám számtani közepének kiszámítása. • Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.
6. évfolyam	Követelmények
Gondolkodási módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • Ismert elemeket tartalmazó halmaz elemeinek csoportosítása, rendezése, rendszerezése egy vagy két adott szempont szerint. • Egyszerű matematikai szövegek értelmezése, lefordítása a matematika nyelvére. • A „nem”, a logikai „és”, valamint a „minden”, „van olyan” kifejezések alkalmazása. • Ismert alaphalmaz elemeiről annak eldöntése, hogy igazzá tesznek-e egy nyitott mondatot vagy sem.
Számtan, algebra	<ul style="list-style-type: none"> • A tízes számrendszer biztos ismerete. • Számok írása, olvasása (a 10^6-nál nagyobb számoké, tizedes törtké, illetve pozitív és negatív számoké is), nagyság szerinti összehasonlításuk, rendezésük, ábrázolásuk számegyenesen, adott nagyságrendre kerekítésük. • A racionális számkörrel kapcsolatos alapvető fogalmak (például pozitív szám, negatív szám, előjelek, ellentett, abszolút érték, egész szám, törtszám, reciprok) ismerete. • Törtek értelmezése. Elnevezések ismerete. • Törtalakban adott racionális számok írása, olvasása. Egyszerűbb esetekben bővítésük, egyszerűsítésük, közös nevezőre hozásuk, nagyság szerinti összehasonlításuk, ábrázolásuk számegyenesen. • Az egész számok körében értelmezett négy alpművelet végrehajtása, alkalmazása a legegyszerűbb feladatokban. • A négy alpművelet értelmezése, elvégzése a nem negatív törtek körében (az összeadás és kivonás esetében a törtek könnyen közös nevezőre hozhatók). • A négy alpművelet végrehajtása tizedes törtekkel, a műveleti eredmény becslése adott pontosságú kerekített értékekkel számolva. A tanultak alkalmazása két-három lépésben megoldható feladatokban. • Legfeljebb két művelettel leírható egyszerű (esetleg fordított szövegezésű, felesleges • adatot is tartalmazó) szöveges feladatok értelmezése, a szükséges, illetve felesleges adatok szétválasztása, számítási terv leírása, a feladat megoldása, a megoldás ellenőrzése és értelmezése a törtekről, tizedes törtekről, illetve a műveleti sorrendről és a zárójelekről tanultak alkalmazásával is. • Egyenes arányosság felismerése, az ismeretlen mennyiség kiszámítása. • Kisebb számok osztópárjainak keresése . A 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal, 1000-rel stb. osztható számok felismerése. • Egész együtthatós, két, három lépésben megoldható elsőfokú egyenletek megoldása tetszőleges eljárással, a megoldás ellenőrzése.
Függvények	<ul style="list-style-type: none"> • Adatok leolvasása grafikonról, táblázatról. Biztos tájékozódás a derékszögű koordináta-rendszerben. • Az egyenes, illetve fordított arányosság felismerése. Egyszerű egyenes arányossági következtetések végzése. Az egyenes arányosság ábrázolása, az összetartozó értékpárok leolvasása. • Racionális számsorozat folytatása adott (egyszerű) szabály szerint.

<p>Geometria</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő mérésének, szabványos mértékegységeinek, a köztük lévő kapcsolatoknak az ismerete, alkalmazásuk egyszerű feladatokban.</i> • Mennyiségek becslése, mérése, a mérőeszközök ismerete és rutinos használata. • A mérések és a mértékegységek átváltása során a törtekről, tizedes törtekről tanultak alkalmazása. • <i>A tengelyes tükrözés alapvető tulajdonságainak ismerete.</i> • <i>Háromszög, négyszög tengelyes tükröképének megszerkesztése.</i> • <i>A szimmetrikus négyszögek, háromszögek felismerése, tulajdonságaik felsorolása rajz alapján.</i> • <i>Szakasz felezőmerőlegesének, felezőpontjának megszerkesztése.</i> • <i>A szögfajták felismerése.</i> • <i>Szög mérése, másolása és felezése.</i> • <i>Derékszög és párhuzamos egyenesek megrajzolása két vonalzóval.</i> • <i>Sokszögek területének, a téglalap, négyzet területének kiszámítása, a terület mértékegységeinek átváltása a törtekről, tizedes törtekről tanultak alkalmazásával.</i>
<p>Valószínűség statisztika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Több szám, mennyiség átlagának meghatározása.</i> • <i>Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.</i> • Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.
<p>7. évfolyam</p>	<p>Követelmények</p>
<p>Gondolkodási módszerek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ismert elemeket tartalmazó halmaz elemeinek csoportosítása, rendezése, rendszerezése két adott szempont szerint.</i> • <i>Egyszerű matematikai szövegek értelmezése.</i> • Szöveges feladatok megoldása a matematika minden témaköréhez kapcsolódóan. • <i>Ismert alaphalmaz elemeiről annak eldöntése, hogy igaz-e egy nyitott mondatot vagy sem.</i> Az „alaphalmaz” „nyitott mondat”, „igazsághalmaz” kifejezések ismerete.
<p>Számтан, algebra</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A négy alpművelet biztos elvégzése</i> bármilyen alakú racionális számok körében. • Az eredmények előzetes becslése. • <i>Egyenes és fordított arányossággal kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása következtetéssel.</i> • <i>A százalékérték, az alap és a százalékláb kiszámítása a másik kettő ismeretében.</i> • <i>Egyszerű szöveges feladatok megoldása</i> a tanult témakörökkel kapcsolatosan. • <i>Osztó, többszörös, két szám közös osztóinak, néhány közös többszörösének megkeresése egyszerűbb esetekben.</i> • <i>Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értékének kiszámítása.</i> • <i>Egynemű kifejezések összevonása.</i> • <i>Algebrai kifejezések szorzása számmal.</i> • <i>4-5 lépéssel megoldható lineáris egyenlet, egyenlőtlenség megoldása.</i>
<p>Függvények</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Táblázattal, grafikonnal adott tapasztalati függvény értelmezése, menetének vizsgálata. • <i>Táblázat kitöltése adott szabály vagy grafikon alapján.</i> • Grafikonok megrajzolása táblázat segítségével. • Táblázattal, grafikonnal vagy formulával megadott lineáris függvény menetének vizsgálata.

	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrét sorozat folytatása adott egyszerű szabály alapján, a sorozat változásának megfigyelése.
Geometria	<ul style="list-style-type: none"> • Az alapvető geometriai fogalmak, elnevezések, jelölések ismerete. • A térelemek kölcsönös helyzetének felismerése konkrét vizsgálatokban. • Sokszögek csoportosítása adott szempontok szerint. • Szögfelezés, szögmásolás. • A deltoid, a paralelogramma (négyzet, téglalap, rombusz), a háromszög, a trapéz területének kiszámítása az általános szabályok alkalmazásával. • A terület szabványos mértékegységeinek ismerete. • Az egyenes hasáb felismerése, felszínének, térfogatának meghatározása. • A térfogat szabványos mértékegységeinek ismerete. • Az egybevágó alakzatok felismerése. • Az eltolás, a tengelyes tükrözés és a középpontos tükrözés fogalmának és alaptulajdonságainak ismerete. • Háromszög, négyszög tengelyes tükrözéssel, illetve középpontos tükrözéssel kapott képének megszerkesztése. • Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése. • Középpontosan szimmetrikus alakzatok felismerése. • A háromszög fogalma, a speciális háromszögek tulajdonságainak felismerése, háromszögek megszerkesztése a legegyszerűbb esetekben. • A háromszög belső szögei közti kapcsolat ismerete, alkalmazása számításokban. • A négyszög fogalmának ismerete. • A deltoid, paralelogramma és a speciális paralelogrammák, (rombusz, téglalap, négyzet) fogalma legfontosabb tulajdonságainak felismerése. • A trapéz és a speciális trapézok fogalma, legfontosabb tulajdonságainak felismerése. • A négyszög belső szögei összegének meghatározása.
Valószínűség statisztika	<ul style="list-style-type: none"> • Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása. • Konkrét feladatok kapcsán felismerni a biztos és a lehetetlen eseményt. • Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
8. évfolyam	Követelmények
Gondolkodási módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • Szöveges feladatok megoldása a matematika minden témakörében. • Ismert alaphalmaz elemeiről annak eldöntése, hogy igaz-e egy nyitott mondatot vagy sem. • Az „alaphalmaz”, „nyitott mondat”, „igazsághalmaz” kifejezések ismerete.
Számтан, algebra	<ul style="list-style-type: none"> • A racionális számok olvasása, felírásuk különböző alakban, nagyság szerinti összehasonlításuk, nagyságrendjük megállapítása, adott pontosságú közelítő értékük megadása. • A racionális számok (közelítő) helyének meghatározása a számegyenesen. • A négy alapművelet biztos elvégzése (írásban vagy zsebszámológéppel) bármilyen alakú racionális számmal. • Az eredmények előzetes becslése. • A pozitív egész kitevőjű hatvány értelmezése, meghatározása.

	<ul style="list-style-type: none"> • 1-nél nagyobb számok normálalakjának értelmezése, felírása. • A négyzetgyök fogalmának ismerete, számok négyzetének, 1 és 100 közé eső szám négyzetgyökének meghatározása zsebszámológép segítségével. • Egyenes és fordított arányosság felismerése, egyszerű feladatok megoldása következtetéssel. • A százalékérték, az alap és a százalékláb kiszámítása a másik kettő ismeretében. • Számok osztóinak, többszöröseinek, két szám közös osztójának és közös többszörösének meghatározása egyszerűbb esetekben. • Egyszerű szöveges feladatok megoldása a tanult témakörökkel kapcsolatosan. • Egyszerű algebrai egész kifejezések értelmezése, helyettesítési értékének kiszámítása, egynemű kifejezések összevonása, algebrai kifejezések szorzása számmal; alkalmazásuk a matematika egyéb témaköreiben (például a felszínszámítási képletek felírásában), illetve a fizikában és a kémiában, a legegyszerűbb esetekben. • Egyszerű elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása, a megoldás ellenőrzése. • Egyszerű egyenlettel megoldható szöveges feladatok értelmezése, az adatok közti kapcsolatok önálló felírása egyenlettel, az egyenlet megoldása, a megoldás ellenőrzése a szöveg alapján.
<p>Függvények</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A derékszögű koordináta-rendszer biztos ismerete. • Táblázattal, grafikonnal adott tapasztalati függvény értelmezése, menetének vizsgálata. • Táblázat kitöltése adott szabály, grafikon alapján. • Grafikonok megrajzolása táblázat segítségével. • Táblázattal, formulával adott lineáris függvény grafikonjának megrajzolása. • Konkrét sorozat folytatása adott egyszerű szabály alapján, a sorozat változásának megfigyelése.
<p>Geometria</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő mérésének, szabványos mértékegységeinek, a köztük lévő kapcsolatoknak az ismerete, alkalmazásuk egyszerű feladatokban. • Az alapvető geometriai fogalmak, elnevezések, jelölések és szerkesztési eljárások ismerete. • A térelemek kölcsönös helyzetének felismerése. • Sokszögek csoportosítása adott szempontok szerint. • A sokszög területének kiszámítása. • A szögek fajtáinak felismerése. • A szakaszfelező merőleges és a szögfelező tulajdonságainak ismerete, megszerkesztésük. • A háromszög legfontosabb tulajdonságainak ismerete, alkalmazása. • Háromszögek szerkesztése alapesetekben. • A Pitagorasz-tétel ismerete, felhasználása egyszerű feladatokban. • A terület szabványos mértékegységeinek ismerete. • A háromszög, a speciális négyszögek területének kiszámítása az általános szabályok alkalmazásával. • A kör területének és területeknek kiszámítása. • A térfogat mértékegységeinek ismerete. • Az egyenes hasáb (a kocka, a téglatest), a körhenger és a gúla felismerése. • Az egyenes hasáb felszínének, térfogatának meghatározása. • Az egybevágó, illetve a hasonló alakzatok felismerése.

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Az eltolás, a tengelyes tükrözés és a középpontos tükrözés fogalmának és alaptulajdonságainak ismerete.</i> • <i>Egyszerű alakzat tengelyes tükrözéssel, eltolással, illetve középpontos tükrözéssel kapott képének megszerkesztése.</i> • <i>Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése.</i> • A hasonlóságról tanultak alkalmazása alaprajzok, térképek, nézeti rajzok értelmezésében. • Szakasz egyenlő részekre osztásának megszerkesztése
Valószínűség statisztika	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Statisztikai adatokat tartalmazó táblázatokról, grafikonokról adatok leolvasása, összefüggések megfigyelése, értelmezése.</i> • <i>Az átlag kiszámítása</i>, relatív gyakoriságok kiszámítása. • Konkrét feladatok kapcsán a valószínűség fogalma, felismerni a biztos és a lehetetlen eseményt.

Tantárgy neve: Természetismeret	
5. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ismerje a különböző témakörökhöz tartozó kulcsfogalmakat, topográfiai ismereteket.</i> • <i>Legyen képes konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére írásban, rajzban, előszóban.</i>
Élet a kertben:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A tanuló tudja megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcsseinket, zöldségnövényeinket, megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezze azokat.</i> • Ismerje a tanult növények táplálkozásunkban betöltött szerepét.
Állatok a házban és a ház körül	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ismerje a háziállatokat és a települések környezetében leggyakrabban előforduló állatokat.</i> • Legyen tisztában az állatvédelem alapvető szabályaival, jelentőségével.
Alföldi tájakon	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ismerje az Alföldi táj életközösségeit, természetett növényeit.</i> • <i>Ismerje fel az életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.</i> • Ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
Állandóság és változás környezetünkben – Anyag és közeg	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatásait.</i> • <i>Tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni.</i> • Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából. • <i>Legyen képes egy kísérletet, megfigyelést, mérést önállóan biztonságosan elvégezni tapasztalatokat rögzíteni.</i> • Legyen képes kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan biztonságosan elvégezni, tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.
Tájékozódás a valóságban és a térképen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tudjon tájékozódni a térképen.</i> • <i>Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek alapvető jelrendszerét.</i> • <i>Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti-társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotokról.</i> Legyen képe a közöttük lévő kölcsönhatásokról. • Tudja felsorolni és a térképen elhelyezni hazánk megyéit, megyeszékhelyeit.

A Föld és a Világegyetem	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában. • Ismerje az időjárás és éghajlat elemeit. • Ismerje Naprendszerünk bolygóit.
Felszíni és felszín alatti vizek	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a természetes és mesterséges folyó- és állóvizek fajtáit. • Tudja csoportosítani a vizeket, példákkal alátámasztani. • Értse a víz építő és romboló hatásait, tudja rá példákat mondani. • Ismerje, és tudja a térképen megmutatni hazánk nagy tavait, valamint a Duna négy nagy szigetét hazánk területén. • Tudja felsorolni, megmutatni a térképen hazánk nagyobb folyóit.
Hegyvidékek, dombvidékek	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a hegységképződések típusait, folyamatát. • Tudjon példákat mondani különböző módon keletkezett hegységekre hazánkban és Európában. • Ismerje a vulkáni hegy keletkezését, szerkezetét. • Tudja felsorolni, térképen megmutatni hazánk domb- és hegyvidékeit. • Ismerjen két-két üledékes és vulkáni kőzetet. • Ismerje a külső és belső erők felszínformáló hatását. • Tudjon példákat mondani különböző felszínformáló erőkre.
A természet és a társadalom kölcsönhatásai	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje szelektív hulladékgyűjtés alapjait. • Értse a vásárlás és a keletkezett hulladék mennyisége közötti összefüggést.
6. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a különböző témakörökhöz tartozó kulcsfogalmakat, topográfiai ismereteket. • Tudjon egy nemzeti parkot bemutatni.
Az erdő életközössége Vizek, vízpartok élővilága	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a legjellegzetesebb hazai növény és állatfajok testfelépítését, életmódját. • Értse meg a természet védelmének jelentőségét, a fenntartható gazdaság feltételeit. • Ismerje fel és értse a környezet – szervezet – életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket. • Ismerje, és tudja jellemezni a hazánk életközösségeit. • Tudjon egyszerű táplálékláncot összeállítani a tanult élőlényekből. • Tudjon táplálékhálózatot összeállítani a tanult élőlényekből.
Kölcsönhatások és energia vizsgálata	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. • Legyen képes kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan biztonságosan elvégezni, tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni. • Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából.
Tájékozódás a valóságban és a térképen	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja felsorolni a hazánkkal szomszédos országokat és azokat égtájanként elhelyezni. • Tudja felsorolni és a térképen elhelyezni a kontinenseket, óceánokat. • Ismerje a nevezetes szélességi köröket. • Legyen egyszerű, szemléletes képzete a földrajzi övezetekről. • Elemi szinten tájékozódjon a földrajzi fókálózat segítségével.
A Föld és a Világegyetem	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja felsorolni Naprendszerünk bolygóit. • Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben; Magyarország helyét Európában. • Ismerje a Föld gömbhéjas szerkezetét. • Ismerje a főbb éghajlat övezeteket, területeket. • Ismerje és értse a Föld övezetessége és az éghajlat közötti

	<p>összefüggéseket.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tudja jellemezni az övezeteken belül az éghajlati területeket. • Képes legyen számolni megadott értékekből középhőmérsékleteket és közepes hőingadozásokat.
Alföldi tájakon	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje hazánk alföldi tájait, az ott élő élőlényeket, természetett növényeket, tenyésztett állatokat. • Tudja bemutatni a tanult élőlényeket testfelépítésük, életmódjuk szerint. • Tudja felsorolni és a térképen elhelyezni hazánk megyéit, megyeszékhelyeit.
Hegyvidékek, dombvidékek	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje hazánk nagytájakait, valamint azok kisebb részeit. • Ismerje a nagytájak jellegzetes természetett növényeit, tenyésztett állatait. • Tudja és értse egy adott terület éghajlatának és mezőgazdaságának összefüggéseit. • Ismerje az adott terület főbb ásványkincseit, azok jeleit. • Tudja és értse egy adott terület ásványkincseinek és iparának összefüggéseit.
Az ember szervezete és egészsége	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje az emberi szervezet felépítését és főbb működését. • Ismerje a serdülőkori változásokat és azok okait. • Ismerje az egészséget veszélyeztető hatásokat.

Tantárgy neve: Biológia	
7. évfolyam	Követelmények
	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló ismerje a különböző témakörökhöz tartozó kulcsfogalmakat. • Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között. • Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait. • Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődés-történeti rendszerben (maximum osztály szintig, egyes állatcsoportokon belül rendek szintjéig).
Nem sejtes rendszerek: vírusok. Önálló sejtek: baktériumok, egysejtűek	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja megkülönböztetni a nem sejtes rendszereket az önálló sejtes rendszerektől. • Ismerje a vírusok szerkezetét, működését. • Ismerje a baktériumok fajtáit, azok jelentőségét, szerepét. • Tudjon jellemezni, lerajzolni egysejtű élőlényeket.
Fonalas, telepes élőlények. Zöldmoszatok, barna- és vörösmoszatok, gombák, zuzmók, mohák, szivacsok	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a többsejtű szerveződés fajtáit. • Értse a telepesek és a valódi szövetesek közötti különbséget. • Ismerje a főbb telepes élőlényeket, azok felépítését. • Értse a telepes élőlények ökológiai jelentőségét.
Növényismeret	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a valódi szövetes növények felépítését, szaporodását. • Tudjon felsorolni ivartalan szaporodási módokat. • Tudja ki volt Mathiász János. • Értse az egyivarú, kétivarú virág és az egylaki, kétlaki növény fogalmát. • Ismerje a növénytörzseket és osztályokat. • Ismerje a főbb allergén és özönnövényeket. • Ismerje a növények alkalmazkodását a környezethez. • Ismertesse röviden Linné munkásságát. • Ismerje a Kis növényhatározó használatát.

<p>Állatismeret</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje az állati szöveteket, azok tulajdonságait, feladatait. • Ismerje a valódi szövetes állatok felépítését, szaporodását. • Ismerje az állatok főbb fejlődésformáit. • Ismerje az állatok alkalmazkodását a környezethez. • Értse a testfelépítés és működés kapcsolatát. • Értse és tudja bizonyítékokkal alátámasztani, hogy az élővilág különböző megjelenési formáit a különböző élőhelyekhez való alkalmazkodás alakította ki. • Ismertesse röviden Herman Ottó munkásságát. • Ismerje az állathatározó használatát.
<p>Életközösségek Az ember és környezete</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje Magyarország nemzeti parkjait. • Ismerje az egyed feletti szerveződési szinteket. • Ismerje az anyag és energiaáramlás folyamatát az életközösségekben. • Ismerje, és a megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot, táplálékhálózatot összeállítani. • Ismerje az életközösségek változatosságának és változásának okait. • Értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biomok összetételének összefüggéseit az adott térségre jellemző környezeti tényezőkkel. • Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit. • Ismerje a különböző emberfajtákat. • Ismerje a különböző környezetszennyező tevékenységeket, azok következményeit. • Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték. • Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit. • Képes legyen felismerni a napfény és a földi élet összefüggéseit. • Ismerje röviden Balogh János munkásságát. • Ismerje fel a talaj termőképességét és a vízbázis jelentőségét, a fenntarthatóság feltételeit.
<p>Az emberi test szerveződése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje az emberi szervezetet felépítő szervetlen és szerves anyagokat és azok szerepét. • Ismerje a főbb vitaminokat és létfontosságú ásványi anyagokat, azok előfordulását a természetben. • Ismerje az emberi sejt főbb alkotóit, az emberi szöveteket, azok jellemzőit. • Ismerje az örökítő anyag elhelyezkedését. • Értse az örökítő anyag feladatát a fehérjeképződésben, a tulajdonságok öröklődésében. • Ismerje a mutációt, értse annak lényegét. • Tudja felsorolni az ember szervrendszereit, azok helyét és szerepét.
<p>8. évfolyam</p>	<p>Követelmények</p>
<p>Az ember kültakarója, mozgása és ezek egészségvédelme</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen tisztába a bőr és a mozgásrendszer felépítésével és alapvető működési sajátosságaival. • Ismerje a környezeti tényezők hatását a bőr működésére (pl.: napfény UV sugarai, szél hatása stb.). • Ismerje a mozgás hatását a keringésre és a légzésre. • Ismerje a csontváz részeit, az izmok jelentőségét, szerepét.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a mozgásszervrendszer leggyakoribb betegségeit, azok megelőzését.
Az anyagcsere főbb folyamatai és egészségvédelme	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen tisztába az anyagcsere részfolyamataival. • Ismerje az anyagcseréhez kapcsolódó szervek, szervrendszerek felépítését, működését. • Ismerje a leggyakoribb anyagcsere megbetegedéseket, azok megelőzését. • Tudjon az anyagcserével kapcsolatos diagramokat, grafikonokat elemezni. • Képes legyen a működésekkel kapcsolatos ábrákat értelmezni. • Tudjon egyszerű, sematikus rajzokat készíteni a témakörhöz kapcsolódóan.
Az életfolyamatok szabályozása és egészségvédelme	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje az idegi- és hormonális rendszer felépítését. • Ismerje és értse az érzékszervek felépítését és működését. • Ismerje a főbb hormonális elváltozásokat. • Ismerje a drogok hatását az idegrendszer működésére. • Tisztába legyen a különböző teljesítményfokozó anyagok veszélyeivel.
Az ember szaporodása, egyedfejlődése és egészségvédelme	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen tisztába a férfi és a nő közötti különbséggel (szaporító szervrendszer részei, feladatai) és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival. • Ismerje a magzati fejlődés főbb szakaszait. • Értse a hormonok szerepét a másodlagos nemi jellegek kialakulásában és az ivarsejtek képződésében, érésében. • Ismerje a nemi úton terjedő betegségeket, azok megelőzését. • Legyen tisztába a terhesség megszakítás következményeivel. • Ismerje a meddőség okait. • Ismerje a posztembrionális fejlődés szakaszait, azok főbb jellemzőit. • Értse a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában. • Ismerje a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait. • Ismerje az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait. • Képes legyen társán a stabil oldalfekvést elvégezni. • Ismerje a Hospice-mozgalomat.

Tantárgy neve: Földrajz	
7. évfolyam	Követelmények
Általános természet és gazdaságföldrajzi alapismeretek	<ul style="list-style-type: none"> • Ásvány, kőzet, érc; magmás, üledékes és átalakult kőzet; ősmaradvány; építőanyag, nyersanyag, energiahordozó Geológiai (belső) és földrajzi (külső) erő. Óceáni és kontinentális lemez, magma, vulkán, láva, földrengés. Szilárdhulladék-lerakó, földtani természetvédelem. Geológiai idő, földtörténeti időegységek. • Vízszintes és függőleges földrajzi övezetesség, földrajzi övezet és öv. Szélrendszer (passzát, nyugatias, sarki); éghajlat (egyenlítői, szavanna-, forró övezeti sivatagi, forró övezeti monszun, mediterrán, szubtrópusi monszun, óceáni, kontinentális, tajga, tundra, állandóan fagyos); éghajlat- és vízváltató hegység; vízjárás. Talajfajták. Elsivatagosodás, hóhatár, gleccser. Vízenergia, napenergia. • Tipikus táj (esőerdő-, szavanna- és tajgavidék, sivatag, mediterrán és magashegységi táj).

	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdálkodás (erdő-, vegyes szántóföldi és legelőváltó gazdálkodás) • Gazdasági ágazat és ág, gazdasági szerkezet. • Kereskedelem, vám. Pénz, kiadás, bevétel, kölcsön, megtakarítás. Valuta, árfolyam.
Afrika és Amerika	<ul style="list-style-type: none"> • Afrika és Amerika földrajza • Tagolatlan és tagolt partvidék; gyűrt- és röghegységrendszer, szárazföldi árokrendszer. Hurrikán, tornádó; vizesés, időszakos folyó, artézi kút, tóvidék, sivatagtípus. • Emberfajta, bennszülött. Túlnépesedés, éhségövezet, menekült, járvány, túllegeltetés, ökológiai katasztrófa. Gyűjtögetés, talajváltó, ültetvényes és oázisgazdálkodás, vándorló és istállózó állattartás, monokultúra, farmgazdaság. Egyoldalú gazdaság, gazdasági befolyás, bérmunka, világcég, tudásalapú társadalom, világgazdasági nagyhatalom. Tipikus táj (ültetvény, farm, rezervátum, menekülttábor, technológiai övezet, urbanizáció, városövek, városövezet, agglomerációs zóna).
Topográfiai ismeretek	<p>Afrikai- és Kanadai-ősföld, Atlasz, Andok, Appalache, Sziklás-hegység, Dél- és Kelet-afrikai- magasföld, Brazília-felföld, Mexikói-fennsík, Amazonas- és Kongó-medence, Szahara, Szudán; Mississippi- és Paraná-alföld, Préri, Floridai- és Kaliforniai-félsziget; Száhel. Amerika részei. Vörös-tenger, Guineai- és Mexikói-öböl, Amazonas, Kongó, Mississippi, Nílus, Orinoco, Paraná; asszuáni Nagy-gát; Nagy-tavak, Panama-csatorna.</p> <p>Egyiptom, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Mexikó, Venezuela; Alexandria, Atlanta, Brazíliaváros, Chicago, Houston, Kairó, Los Angeles, New Orleans, New York, Rio de Janeiro, San Francisco, São Paulo, Szilícium-völgy, Washington.</p>
Ázsia	<ul style="list-style-type: none"> • Ázsia természet-, társadalom- és regionális földrajza • Vulkáni szigetív. Kontinentalitás, szélsőségesen szárazföldi terület, monszunvidék és monszunterület; mérsékelt övezeti sivatagi, forró és mérsékelt övezeti monszun éghajlat, tájfun, cunami, talajpusztulás. <i>Népességrobbanás, világvallás, zarándokhely. Öntözéses gazdálkodás, zöld forradalom, technológia-átvitel, csúcstechnológia, informatikai társadalom.</i>
Topográfiai ismeretek	<p>Eurázsia, Ázsia részei, Közel- és Távols-Kelet; Arab-félsziget, Fülöp- és Japán-szigetek, Indokínai-félsziget, Indonéz-szigetvilág, Dekkán- és Közép-szibériai-fennsík, Dél-kínai-hegyvidék, Himalája, Pamír, Csomolungma, Fuji, Góbi, Hinduszáni-, Kínai- és Nyugat-szibériai-alföld, Mezopotámia, Tajvan, Takla-Makán, Tibet, Tien-san, Urál; Fekete-, Japán- és Kaszpi-tenger, Perzsa-öböl, Aral- és Bajkál-tó, Boszporusz, Brahmaputra, Indus, Jangce, Gangesz, Mekong, Ob, Sárga, Urál-folyó, Tigris. Dél-Korea, India, Japán, Kína, Kuvait, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország; Hongkong, Kalkutta, Kanton, Mumbai, Peking, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Tokió, Újdelhi.</p>
Ausztrália földrajza A sarkvidékek földrajza A világtenger földrajza	<ul style="list-style-type: none"> • Állandóan fagyos és tundraéghajlat, fahatár, belföldi jégtakaró, jéghegy, ózonréteg, korallzátony, jégsivatag. • Világtenger; tengeráramlás, túlhalászás, kutatóállomás.
Topográfiai ismeretek	<p>Ausztráliai-alföld, Nagy-Artézi-medence, Nagy-Vízválasztó-hegység, Nyugat-auztráliai-ősföld, Új-Guinea, Grönland, Hawaii; Murray. Ausztrália, Új-Zéland; Melbourne, Perth, Sydney. Északi-sarkvidék, Déli-sarkvidék (Antarktisz).</p>
8. évfolyam	Követelmények
Európa általános természetföldrajzi képe	Kaledóniai-, variszkuszi- és alpi hegységképződés; eljegesedés. Időjárási front.

Európa társadalom földrajzi képe és folyamatai	<ul style="list-style-type: none"> • Öregedő társadalom; • Indoeurópai nyelvcsalád; soknemzetiségű ország; • Uniós polgár, állampolgár; <i>letelepedési engedély, munkavállalási engedély.</i> • Gazdasági és politikai integráció; <i>euró-övezet, Schengeni övezet.</i>
Topográfiai ismeretek	<p><i>Európa részei; Észak-atlanti-áramlás.</i> <i>Az Európai Unió tagállamai és fővárosuk; Strasbourg, Vatikán.</i></p>
Észak-Európa Mediterrán-Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Észak-Európa földrajza • Mediterrán-Európa földrajza
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fjord, moréna.</i> • Kikötőövezet, üdülőövezet, <i>karsztvidék</i>, tengeri bányászat, vízerőmű, földhőerőmű. • Kereskedelmi flotta, bérfuvarozás, parasztgazdaság, mezőgazdasági szövetkezet, munkamegosztás, <i>vendégmunkás, munkaerő vándorlás</i>, időszakos idegenforgalom.
Topográfiai ismeretek	<p><i>Adriai-, Balti- és Északi-tenger; Appenninek, Appennini-, Balkán-, Pireneusi (Ibériai)-, Skandináv-félsziget, Izland, Kréta, Szicília. Balti-ösföld, Balkán-, Dinári- és Skandináv-hegység, Pireneusok, Dalmácia, Etna, Finn-tóvidék, Vezúv; Pó.</i> <i>Norvégia; Bergen, Helsinki, Oslo, Várna, Velence, olasz ipari háromszög.</i></p>
Atlanti-Európa Nyugat-Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Atlanti-Európa földrajzi jellemzői és problémái • Nyugat-Európa természetföldrajzi jellemzése. • Nyugat-Európa meghatározó országai: Egyesült Királyság és Franciaország • Bányavidék, átalakuló ipari körzet, szélpark, savas eső.
Topográfiai ismeretek	<p><i>Brit-szigetek, Francia-középhegység, Londoni- és Párizsi-medence, Mont Blanc, Pennine-hg; La Manche, Rhône, Szajna, Temze, Anglia;</i> <i>Birmingham, Glasgow, Lyon, Manchester, Marseille; Közép-angliai- iparvidék.</i></p>
Kelet-Európa, Közép-Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Kelet-Európa, Oroszország • Közép-Európa, A hegyvidéki Közép-Európa, a medencei Közép-Európa • <i>Lengyelország és Csehország</i> összehasonlító komplex földrajzi jellemzése. • <i>Németország földrajza</i>, az európai gazdaság motorjának elemzése.
	<ul style="list-style-type: none"> • Természetátalakítás, kultúrtáj. • Katonai és politikai nagyhatalom. • Tervgazdálkodás, gazdasági körzet, nagyüzemi gazdálkodás, családi mezőgazdálkodás, energiagazdaság, hegyi turizmus.
Topográfiai ismeretek	<p><i>Alpok, Kaukázus, Lengyel- és Német-középhegység, Szudéták, Cseh-medence, Kelet-európai-síkság, Német-Lengyel-alföld, Kaszpi-mélyföld; Ruhr-vidék, Szilézia; Boden-tó, Dnyeper, Don, Duna-Majna-Rajna vízi út, Visztula, Volga.</i> <i>Oroszország, Svájc; Brno, Frankfurt, Gdańsk, Hamburg, Katowice, Köln, Krakkó, Moszkva, München, Plzeň, Stuttgart, Szentpétervár, Volgograd.</i></p>
Kárpát-medence természet- és társadalom földrajza	<ul style="list-style-type: none"> • A Kárpát-medencevidék természetföldrajzi egysége • A Kárpát-medencevidék társadalom-földrajzi egysége
	<ul style="list-style-type: none"> • Földtani alapszerkezet, <i>medencejelleg, szeszélyes időjárás és vízjárás, aszályveszély, árvízveszély</i>, vízrendezés, vízkészlet, <i>földcsuszamlás</i>, kultúrpuszta, szikesedés; <i>földhőenergia, biomassza.</i> • Vásárvonal, vásárváros, hídváros.

	<ul style="list-style-type: none"> Magyarország, nemzetiség, nemzeti kisebbség, etnikum, néprajzi csoport, néprajzi táj, nyelvsziget; székely, csángó.
Topográfiai ismeretek	Kárpát-medencevidék, Kárpátok; Erdélyi-hegyvidék, Erdélyi-medence; Király-hágó, Vereckei-hágó. Délvidék, Erdély, Felvidék, Kárpátalja, Székelyföld, Órvidék, Partium.
Kárpát-medence országai	<ul style="list-style-type: none"> A Kárpát-medence magashegységi keretének országai Ausztria, Szlovénia A keleti termékeny vidékek országai Románia, Ukrajna A déli hegyvidékek országai Horvátország és Szerbia
Topográfiai ismeretek	Bécsi-medence, Duna-delta, Grazi-medence, Isztria, Magas-Tátra, Hargita; Maros, Olt, Vág. Horvátország, Szerbia, Ukrajna; Vajdaság; Arad, Belgrád, Brassó, Fiume, Graz, Kassa, Kijev, Kolozsvár, Marosvásárhely, Munkács, Nagyvárad, Salzburg, Újvidék, Ungvár, Temesvár, Zágráb.
Magyarországi nagytájak	<ul style="list-style-type: none"> Hordalékkúpsíkság, löszvidék, árterület, szikes puszták, dombvidék, hegységközi medence, romhegység, tanúhegy, karsztosodás. Világörökségi védettség, nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék, történelmi emlékhely, a törvény erejénél fogva védett terület és érték, bioszféra-rezervátum, Ramsari terület, termék-eredetvédelem.
Topográfiai ismeretek	Aggteleki-karszt, Badacsony, Balaton-felvidék, Baradla, Bükk-fennsík, Budai-, Kőszegi-, Soproni-, Tokaj-Eperjesi-hg. (Zempléni-hg.), Villányi-hegység, Cserhát, Cserhát, Gerecse, Pilis, Vértes, Baranyai-, Somogyi- és Tolnai-dombság, Bodroghöz, Dráva menti és Pesti-síkság, Győri-, Marcal- és Tapolcai-medence, Hajdúság, Hegyalja, Jászság, Órség; Szigetköz, Mohácsi- és Szentendrei-sziget, Tihanyi-félsziget; Hévíz-tó, Ipoly, Kis-Balaton, Sajó, Sió, Tisza-tó, Zagyva, Zala. A magyarországi világörökség helyszíneinek és nemzeti parkok.
Magyarország társadalomföldrajza	<ul style="list-style-type: none"> Népesség és településhálózat Településfajták A régiók és Budapest földrajzi jellemzése
Magyarország gazdasági szerkezete	<ul style="list-style-type: none"> Fogyó társadalom Településhálózat, régió, eurorégió, tranzitország, menekültstátusz Termelői támogatási rendszer, kistermelő, vállalkozás, fogyasztói kosár Idegenforgalmi körzet, gyógyturizmus, bor- és gasztronómiai turizmus, falusi turizmus, szolgáltatás-kereskedelem Tudásipar, infopark.
Topográfiai ismeretek	Magyarország megyei jogú városai. Balatonfüred, Gyöngyös, Gyula, Hajdúszoboszló, Hatvan, Hévíz, Kalocsa, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Mohács, Paks, Rőske, Siófok, Százhalombatta, Szentendre, Szentgotthárd, Tihany, Tiszaújváros, Visegrád, Visonta, Záhony.

Tantárgy neve: Kémia	
7. évfolyam	Követelmények
A kémia tárgya, kémiai kísérletek	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a kémia tárgyát és jelentőségét, szerepét a mindennapi életben, felosztását, főbb területeit, a kísérletezés menetét, baletvédelmi előírásait, az alapvető laboratóriumi eszközöket és vegyszereket, a vegyszerek veszélyességére vonatkozó jelöléseket.

Részecskék, halmazok, változások, keverékek	
Részecskeszemlélet a kémiában	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az atom szó jelentését, eredetét, • a daltoni atommodellt.
Elemek, vegyületek	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a kémiailag tiszta anyag fogalmát, • elem és vegyület fogalmát, • az anyagok jelölését vegyjelekkel, képletekkel, • a mennyiségi viszony és az indexszámok jelentését.
Molekulák	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a molekula fogalmát, jellemzőit, • a molekulákat összetartó erőket.
Halmazállapotok és kapcsolódó fizikai változások	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a szilárd, folyadék és gáz halmazállapotok jellemzőit, • a kapcsolódó fizikai változásokat, • olvadáspontot és forráspontot, • a fűzés fogalmát.
Kémiai változások (kémiai reakciók)	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a kémiai és fizikai változások jellemzőit és különbségeit, • kémiai reakció definícióját, • kiindulási anyag és termék fogalmát.
Hőtermelő és hőelnyelő változások	A tanuló ismerjen: <ul style="list-style-type: none"> • hőtermelő és hőelnyelő folyamatokat, • ezekben a rendszer és a környezet viszonyát, • exoterm és endoterm változás fogalmát. (?)
Az anyagmegmaradás törvénye	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a kémiai változások leírását szóegyenlettel, kémiai jelekkel, • mennyiségi viszonyokat kiindulási és keletkezési oldalón, • az anyagmegmaradás törvényét.
Komponens	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az elegyek és oldatok összetételének értelmezését, • komponens fogalmát, • a komponensek változó arányát, • vonatkozó számítási feladatokat.
Elegyek és összetételük	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a keverék, a gáz- és folyadék elegy fogalmát, • tömegszázalék és térfogatszázalék jelentését, kiszámítási módjait, • tömegmérés, térfogatmérés módszereit, • tömegek összeadhatóságát, • térfogat kontrakciót.
Oldatok	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az oldat és az oldhatóság fogalmát, • feltételeit (?), rosszul oldódó anyagokat, • hőmérsékletfüggését, • telített oldat fogalmát, • „hasonló a hasonlóban oldódik jól” elvet.
Keverékek komponenseinek szétválasztása	A tanuló ismerje az alábbi elválasztási módszereket: <ul style="list-style-type: none"> • oldás, kristályosítás, üleptetés, dekantálás, szűrés, bepárlás, mágneses elválasztás, desztilláció, adszorpció.
A levegő, mint gázelegy	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a levegő térfogatszázalékos összetételét.
Néhány vizes oldat	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az édesvíz és tengervíz fogalmát,

	<ul style="list-style-type: none"> • jellemzőit (sótartalma m/m%-ban), • vérplazma jelentőségét, oldott anyagait.
Szilárd keverékek	A tanuló ismerje a tanult szilárd keverékeket: <ul style="list-style-type: none"> • só és homok, vas és kén, sütőpor, bauxit, gránit, talaj.
A részecskék szerkezete és tulajdonságai, vegyülettípusok	
Az atom felépítése	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az atommodelleket a Bohr-modellig, • az atom részeit (atommag, törzs- és vegyértékelektronok) • az elektronszerkezet kiépülését, • a vegyértékelektronok jelentőségét és jelölésének módjait.
A periódusos rendszer	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a periódusos rendszer történetét, Mengyelejev szerepét, • a vegyértékelektronok száma és a kémiai tulajdonságok közötti összefüggéseket a 1., 2. és 13-18 csoportokban, • fémek, nemfémek és félfémek elhelyezkedését, • a magyar vonatkozású elemeket, Müller Ferenc, Hevesy György felfedezéseit, • a nemesgázszerkezetet.
Az anyagmennyiség	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az anyagmennyiség fogalmát és mértékegységét, • az Avogadro-állandó mennyiségét és használatát, • atomtömeg és moláris tömeg fogalmát és megállapítási módját, • kapcsolatukat a fizikában megismert tömeg mértékegységével.
Egyszerű ionok képződése	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a nemesgázszerkezet elérésének lehetőségeit, • az ion fogalmát, • kation és anion fogalmát és képződését, • ionos kötés és ionvegyület fogalmát, • ionvegyületek képleteinek felírását és jelentéstartalmát, • összetételre vonatkozó számítási feladatokat.
Kovalens kötés	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a kovalens kötés fogalmát, • egyszeres és többszörös kovalens kötés jelenségét, • kötő és nem kötő elektronpárok fogalmát és jelölésük módját, • molekulák és összetett ionok kialakulását, • összetételre vonatkozó számítási feladatokat.
Fémes kötés	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a fémek és nemfémek eltérő tulajdonságait, • a fémek jellemző tulajdonságait, • a fémes kötés fogalmát, • az áramvezetés értelmezését a delokalizált elektronok alapján, • könnyűfém, nehézfém és ötvözet fogalmát.
A kémiai reakciók típusai	
Egyesülés	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az egyesülés fogalmát példákkal, • kapcsolódó egyenletek felírását, rendezésének szabályait, • vonatkozó kísérletek szabályos és biztonságos végrehajtását.
Bomlás	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az bomlás fogalmát példákkal, • kapcsolódó egyenletek felírását, rendezésének szabályait, • vonatkozó kísérletek szabályos és biztonságos végrehajtását.
Gyors égés, lassú égés, oxidáció és redukció	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az égést, mint oxigénnel történő kémiai reakciót,

	<ul style="list-style-type: none"> • robbanás, tökéletes és tökéletlen égés fogalmát, • az égés feltételeit, fajtáit (<i>gyors és lassú égés</i>) • rozsdásodás és korrózió fogalmát, • oxidáció és redukció fogalmát, • a redukció ipari jelentőségét, • a szén-monoxid mérgezést, elkerülésének módjait, a CO-jelzők fontosságát, • tűzoltás módjait, a felelős viselkedést tűz esetén.
Oldatok kémhatása, savak, lúgok	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sav</i> és <i>lúg</i> fogalmát, • a pH skála fogalmát és jelentéstartalmát, • savak és lúgok disszociációját vizes oldatban, • az Arrhenius-féle sav-bázis elméletet, • indikátor fogalmát példákkal.
Közömbösítési reakció, sók képződése	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a közömbösítés fogalmát, • vonatkozó reakcióegyenletek felírását, • egyszerű számítási feladatok megoldását közömbösítésre, • példákat sókra.
A kémiai reakciók egy általános sémája	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • közömbösítési reakciókat, • a nemfémek égését és az égéstermékek kémiai tulajdonságait, • a fémek égését és az égéstermékek kémiai tulajdonságait, • a kémiai reakciók sebességének változását a hőmérséklettel.
8. évfolyam	Követelmények
Élelmiszerek és az egészséges életmód	
Szerves vegyületek	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szerves és szervesetlen anyagok eltérő tulajdonságait, • szerves vegyület fogalmát, • az élelmiszerek, mint szerves vegyületek összetevőinek csoportosítását.
Szénhidrátok	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a „szén-hidrát” elnevezés tudománytörténeti magyarázatát, • elemi összetételt és az elemek arányát, • egyszerű és összetett szénhidrát fogalmát, • szőlőcukrot, gyümölcscukrot, tejcukrot, répacukrot, • biológiai szerepüket, • mézet, kristálycukrot, porcukrot, • mesterséges édesítőszeret, • keményítőt és tulajdonságait, • cellulózt és tulajdonságait.
Fehérjék	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a fehérje fogalmát, • elemi összetételüket, • biológiai szerepüket, • fehérjetartalmú élelmiszereket.
Zsírok, olajok	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a zsír és olaj fogalmát, • megkülönböztetésüket, tulajdonságaikat • koleszterintartalom, avasodás fogalmát.
Alkoholok és szerves savak	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alkohol és szerves sav fogalmát,

	<ul style="list-style-type: none"> • szeszes erjedést, pálinkafőzést, • a glikol, a denaturált szesz és a metanol mérgező hatását, • ecetesedést és ecetsavat.
Az egészséges táplálkozás	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az élelmiszerek összetételét, • összetételre vonatkozó táblázatok használatát, • ásványi sókat és nyomelemeket, • élelmiszerek energiatartalmát és a kapcsolódó táblázatok értelmezését, • speciális étrendeket, • zsír- és vízoldható vitaminokat, • tartósítószerket.
Szenvedélybetegségek	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szenvedélybetegség és függőség fogalmát, • dohányzást, nikotint, kátrányt és kapcsolatukat a tüdőbetegségekkel, • alkoholizmust és kapcsolatát a máj betegségeivel, • drogokat, „partidrogokat” és egyéb kábítószereket.
Kémia a természetben	
Hidrogén	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a hidrogén, H₂ fizikai és kémiai tulajdonságait, • előfordulását a csillagokban.
Légköri gázok	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a légkör összetételét, • a légköri gázok tulajdonságait, • a légzés, fotoszintézis, üvegházhatás mechanizmusát, • a szén-dioxid mérgező hatását.
Levegőszennyezés	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a monitoring rendszereket, • levegőszennyezés fogalmát, • határérték és riasztási érték, szmog fogalmát, • O₃, SO₂, NO, NO₂, CO₂, CO, szálló por (PM10) tulajdonságait, forrásaikat, • a megelőzés és védekezés lehetőségeit, • az ózonpajzs fogalmát és szerepét, • a savas esőket okozó szennyezőket.
Vizek	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a természetes és mesterséges vizek fajtáit, • összetételüket, előfordulásukat, felhasználhatóságukat, • a természetes vizeket, mint élő rendszereket.
Vízszennyezés	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a vízszennyezés fogalmát, • a Föld vízkészletének terheltségét, • természetes vizeket szennyező anyagokat, • a szennyvíztisztítás lépéseit, • közműolló fogalmát, • élővizeink és az ivóvízbázis védelmének lehetőségeit.
Ásványok, ércek	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az ásvány, a kőzet és az érc fogalmát, • magyarországi hegységképző kőzetek főbb ásványait, mészkövet, dolomitot és szilikátásványokat • barlang- és cseppkőképződést, • homokot, kvarcot, agyagot, • kőszenet, grafitot és gyémántot, • szikes talajokat.

Kémia az iparban	
Vegyész és vegyészmérnök munkája	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a tágabban értelmezett vegyipar főbb ágait, • termékeit, • folyamatait.
Vas- és acélgéártás	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a vas és ötvözeteinek tulajdonságait, • a vas és acélgéártás folyamatát, • a vashulladék szerepét.
Alumíniumgéártás	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az alumíniumgéártás legfontosabb lépéseit, • a folyamat energiaköltségét, környezetterhelését, • az alumínium tulajdonságait, • az újrahasznosítás lehetőségeit.
Üvegipar	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az üveg tulajdonságait, • újrahasznosítás lehetőségeit.
Papírgéártás	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a papírt, • a folyamat néhány lépését, • fajlagos faigényét, • újrahasznosítás lehetőségeit.
Műanyagipar	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a műanyagipar fogalmát és hazai szerepét, • műanyagok fajtáit, • közös tulajdonságaikat.
Energiaforrások kémiai szemmel	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • az energia és energiaforrás fogalmát fogalmát, • fosszilis, megújuló és nukleáris energiaforrásokat, • előnyeiket és hátrányukat, • becsült készleteket, • csoportosításukat felhasználás szerint, • az alternatív energiaforrásokat.
Fosszilis energiaforrások	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a földgázt és az alábbi szénhidrogéneket: metánt, benzint, gázolajat, • kőolaj-finomítás eljárását, • a legfontosabb frakciók felhasználását, • kőszenek fajtáit, fűtőértéküket, korukat, széntartalmukat, • égéstermégeiket, és azok környezetterhelését • a környezetterhelés csökkentésének lehetőségeit, • szabályozott égés, Lambda-szonda és katalizátor fogalmát.
Biomassza	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a megújuló energiaforrás és a biomassza fogalmát, • biomassza főbb típusait energetikai szempontból, • összetételüket, égéstermégeiket, • folyékony üzemanyaggyártást, • szerepüket a fosszilis energiahordozók felváltásában.
Mész	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a meszet és a mészalapú építkezés körfolyamatát, • mészégetés, mészoltás, karbonátosodás fogalmát, • a vegyületek tulajdonságait, • balesetvédelmi szabályokat.

Gipsz és cement	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a kalcium-szulfát, kristályvíz, égetett gipsz, kristályos gipsz fogalmát, • a modellgipsz vízfelvételét, kötését, • cementalapú kötőanyagokat, • kötési idő, nedvesen tartás fogalmát.
Kémia a háztartásban	
Savak, lúgok és sók biztonságos használata	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • savak, lúgok és sók használati lehetőségeit a háztartásban, • maró anyag fogalmát, • az alkalmazott veszélyességi jeleket, • ajánlott védőfelszereléseket.
Savak	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a háztartási sósavat, akkumulátorsavat, ecetet, • vízköoldókat és mészkövet, márványt károsító hatásaikat.
Lúgok	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a háztartásban használt erős lúgokat, zsírolókat, lefolyótisztítókat, • erős és gyenge lúgokat tartalmazó tisztítószereket.
Sók	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a konyhasót, tulajdonságait és felhasználását, • a szóda-bikarbóna tulajdonságait és felhasználását, • a sütőpor összetételét és szén-dioxid fejlesztő hatását.
Fertőtlenítő és fehéritőszerek	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • fertőtlenítő és fehéritőszerek fogalmát, • a hidrogén-peroxidot, hipót, klórmészt és tulajdonságaikat, • vegyszerek keverésének klórfejlesztő hatásait, együttes használatuk tilalmait, • a klórgáz tulajdonságait.
Mosószerek, szappanok, a vizek keménysége	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a mosószereket és szappanokat, mint kettős oldékonyságú részecskéket, • a mosóhatás változását a víz keménységtől függően, • a víz keménységét okozó vegyületeket, • a vízlágyítás módjait.
Csomagolóanyagok és hulladékok kezelése	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a csomagolóanyagok fajtáit, típusait, • üveg és papír újrahasznosíthatóságát, • alufóliát, aludobozt, • szelektív gyűjtést, • előállítások energiaigényeit, • műanyagok jelölését a termékeken, • élettartamukat.
Réz és nemesfémek	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a félnemesfémek és nemesfémek fogalmát, • rezet és ötvözeteit, tulajdonságaikat, • vonatkozó tudománytörténeti érdekességeket, • ezüst és arany tisztaságának jelölését, • királyvíz és választóvíz jelentését, összetételét.
Permetezés, műtrágyák	A tanuló ismerje: <ul style="list-style-type: none"> • a réz-szulfátot, mint növényvédő szert, • szerves növényvédő szereket, • adagolás, lebomlás, várakozási idő fogalmát, • óvintézkedéseket permetezőszert használatakor, • a növények tápanyagigényét,

	<ul style="list-style-type: none"> • műtrágyák N-, K-, P-tartalmát, vízdékonyságukat és ennek veszélyeit.
Az energia kémiai tárolása	<p>A tanuló ismerje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a kémiai reakciókban rejlő energiátárolási lehetőségeket, • szárazelemeket, akkumulátorokat, • mérgező fém sók, vegyületek begyűjtésének gyakorlatát.

Tantárgy neve: Fizika	
7. évfolyam	Követelmények
Természettudományos vizsgálati módszerek	<ul style="list-style-type: none"> • Egyszerű megfigyelési, mérési folyamatok megtervezése kísérletek elvégzésére. • Ábrák, adatsorok elemzéséből tanári irányítás alapján egyszerűbb összefüggések felismerésére. • Egyszerű arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában való lejegyzése, konklúzió levonása.
Mozgások és erők	<ul style="list-style-type: none"> • A sebességváltozást eredményező kölcsönhatások és a különféle erőhatások felismerése. • Az egyenletes mozgás jellemzése. A sebesség fogalma, mértékegységei. • Az egyenes vonalú egyenletes mozgásra egyszerű számítások elvégzése (az út, az idő és a sebesség közti arányossági összefüggés alapján). • Az átlag- és a pillanatnyi sebesség fogalom értelmezése. Az egyenletesen változó mozgás. A körmozgás jellemzői. A gyorsulás értelmezése. • A sűrűség értelmezése. Egyes anyagok sűrűségének kikeresése táblázatból. • Az erő fogalma, fajtái, mértékegysége. Az erő, mint vektormennyiség. Hatás-ellenhatás törvénye. Erők egyensúlya. • A súly, súlytalanság, szabadesés. • A súrlódási erő fogalma, fajtái, csökkentése és növelése a gyakorlatban. • Egyszerű gépek, emelő, lejtő, alaptípusok, működési elvük. • A forgatónyomaték fogalma. • A tömeg, tömegmérés.
A nyomás	<ul style="list-style-type: none"> • A nyomás fogalmának értelmezése és kiszámítása egyszerű esetekben az erő és a felület hányadosaként. • Nyomás csökkentése és növelése a gyakorlatban. • Folyadékok és a gázok nyomása. Arkhimédész törvénye. • Az úszás, lebegés, merülés és a sűrűség kapcsolata. • Néhány, a nyomáskülönbség elvén működő eszköz.
Hőtan	<ul style="list-style-type: none"> • Hőmérséklet-fogalom, a Celsius-skála jellemzői, a hőmérséklet mérése. Termikus kölcsönhatás fogalma. • Energia megmaradás törvénye a termikus kölcsönhatás során. Hőmérséklet, időgrafikon készítés, elemzés. • Különböző halmazállapotok és jellemzőik. Halmazállapot-változások jellemzése. A csapadékok kialakulásának fizikai okai. • Olvadáspont, fagyáspont, forráspont fogalma. • A hőtágulás jelentősége a természetben, és a technikában. Hőátadás, hőterjedés. Égés, égéshő.
8. évfolyam	Követelmények
Hangtan	<ul style="list-style-type: none"> • Hangforrások, a hanggal kapcsolatos problémák gyakorlati

	<i>alkalmazások. A hang terjedelme.</i> Hullámterjedés, ultrahang fogalma, a hang terjedési sebessége.
Energia	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Az energia, energiatípusok. Az energia mértékegysége.</i> • <i>A munka fogalma, mértékegysége. Egyszerű számítások.</i> • <i>Energiaforrások.</i> Vízi energia, szélenergia, geotermikus energia, napenergia, fosszilis energiahordozók. • <i>Teljesítmény, hatások.</i> Egyszerű számítási feladatok.
Elektromosság, mágnesség	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Elektromos kölcsönhatás.</i> Pozitív, negatív <i>elektromos állapot.</i> • <i>A feszültség, áramerősség és az ellenállás fogalma. Ohm törvénye. Egyszerű számítási feladatok Ohm törvényére.</i> • <i>Egyszerű áramkör összeállítása,</i> áramerősség, feszültség mérése. <i>Áramforrások. Az egyenáram hatásai.</i> • <i>Az elektromágneses indukció. A váltakozó áram és hatásai. A generátor, a transzformátor.</i> • <i>Az elektromos energia és a teljesítmény.</i>
Optika, csillagászat	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fényforrások. A fény terjedése, sebessége. Fényvisszaverődés, fénytörés jelenségének vizsgálata.</i> • <i>Optikai eszközök. Síktükör, gömbtükör, lencsefajták képzésképzése. A prizma.</i> • <i>Valódi és látszólagos kép fogalma.</i> • <i>A szem képzésképzése. Látáshibák.</i> • <i>Az égbolt természetes fényforrásai. Nap, Naprendszer, Világképek</i>

Tantárgy neve: Informatika	
5. évfolyam	Követelmények
Az informatikai eszközök használata	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;</i> • <i>Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;</i>
Alkalmazói ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait; • <i>Tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;</i> • <i>Tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;</i> • <i>Ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;</i> • Tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal; • Tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait; • <i>Ismerjen a számítógép előtt végzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat;</i> • <i>Tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;</i> • Tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni; • Ismerje fel az összetartozó adatok közötti összefüggéseket; • <i>Tudjon adatokat táblázatba rendezni;</i> • Tudjon különféle adatbázisokban keresni; • Ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt; • <i>Ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;</i> • Képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni; • Tudjon egyszerű programot készíteni;

Infokommunikáció:	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára; • Legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni, a találatokat értelmezni; • Legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára; • Legyen képes az interneten talált információk mentésére;
Információs társadalom	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat; • Ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat; • Ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket; • Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat; • Legyen képes az információforrásokat saját dokumentumaiban feltüntetni;
Könyvtári informatika	<ul style="list-style-type: none"> • A különböző konkrét tantárgyi feladataihoz legyen képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni; • Konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban legyen képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat; • Tudja eldönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.
6. évfolyam	Követelmények
Az informatikai eszközök használata:	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a számítógép részeinek és perifériáinak funkcióit és fontosabb jellemzőit, tudja azokat önállóan használni;
Alkalmazói ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, a szükséges fájlt megtalálni; • Tudjon önállóan használni multimédiás oktatóprogramokat; • Tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait; • Ismerje egy vírusellenőrző program kezelését, legyen tisztában a vírusirtás veszélyeivel, legyen képes a fertőzések elleni védőintézkedések végrehajtására. • Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes a leggyakoribb karakter- és bekezdésformázásokat önállóan elvégezni; • Használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközöket; • Ismerje egy bemutató készítő program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni; • Ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket; • Tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat, tudjon különféle adatbázisokban keresni; • Tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni, legyen tisztában a dokumentumrészletek saját munkában való felhasználásának etikai, jogi normáival; tudja értelmezni a programok üzeneteit. • Képes legyen a problémamegoldáshoz szükséges információkat összegyűjteni;
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel, algoritmizálás és adatmodellezés	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit; • Képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmusokat készíteni; • Ismerje a különböző informatikai eszközökről való adatátvitel módszereit; • Ismerje a programozási lehetőségeket, tudjon egyszerűbb programokat elkészíteni; • Képes legyen egy automata-elvű fejlesztői rendszer alapszintű használatára; • Ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit, és a problémamegoldás

	<p>során képes legyen együttműködni társaival.</p>
Infokommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes a böngésző főbb funkcióinak használatára, cím beírására; • Tanári segítséggel megadott szempontok szerint információt keresni; • Az elektronikus levelezőprogram önálló kezelésére;
Könyvtári informatika	<ul style="list-style-type: none"> • El tudjon igazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában. • Legyen képes megkülönböztetni a főbb dokumentumtípusokat. • Tudjon szerző és cím szerint dokumentumokat keresni a betűrendes leíró katalógusban.
7. évfolyam	Követelmények
Az informatikai eszközök használata	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes megfelelően tájékozódni a különböző informatikai környezetekben; • Ismerje az informatikai eszközök működési elveit;
Alkalmazói ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni; • Tudjon szöveget, képet és táblázatot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni; • Tudjon egyszerű táblázatot létrehozni. • Lássa át a problémamegoldás folyamatát; • Ismerje fel az informatikai szemléletet; • Ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket;
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes a probléma megoldásához szükséges hardver és szoftver eszközöket kiválasztani; • Ismerje a különböző informatikai eszközökről való adatátvitel módszereit;
Infokommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait; • Legyen képes hatékonyan megtalálni és kigyűjteni a kívánt információkat az internet segítségével;
Információs társadalom	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerjen megbízható információforrásokat; • Legyen képes értékelní az információ hitelességét; • Ismerje a számítógép védelme érdekében alkalmazható lehetőségeket;
Könyvtári informatika	<ul style="list-style-type: none"> • A könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve legyen képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz.
8. évfolyam	Követelmények
Az informatikai eszközök használata	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait; • Legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.
Alkalmazói ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a kapcsolatot a táblázatkezelő és a szövegszerkesztő rendszerek között; • Ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit, tudjon az ábrázolandó adatoknak és a belőle levonandó következtetéseknek megfelelő diagramtípust választani; • Tudjon bemutatót készíteni; • Tudja értelmezni a programok által adott üzeneteket.
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon kódolni egyszerű algoritmusokat; • Legyen képes alakatokat létrehozni vezérlésvű környezetben; • Ismerje és alkalmazza az alulról felfelé építkezés elvét; • Tudjon véletlenszámot generálni, és ismerje annak felhasználási lehetőségeit.
Infokommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon előkészíteni információt weben történő publikálásra; • Megkülönböztetni publikussá tehető és védendő adatait; • Használni a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásait.

<p>Információs társadalom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat; • Ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket; • Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat; • Legyen képes értékelni az információforrások hitelességét; • Ismerje az informatikai eszközök használatának szabályait; • Ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit; • Ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást és ezek legfontosabb funkcióit; • Ismerje fel az elektronikus szolgáltatások jellemzőit.
<p>Könyvtári informatika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A választott forrásokat legyen képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban; • Legyen képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás); • Egyszerű témában legyen képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani